

FILOSOFICKÉ DENÍKY

I. TORSO Z r. 1909

14.8

Pe bolesti je pouhá :bezbolestnost: příjemností.

Nie nepřitahuje lidi tak jako opevření jimi.

Resdíl velk. a malého člověka: tomuto je stejně snadné
hned se ohýbat a hned pyšně vypínat - onomu obě neměnností.
Dříve tápal se filips, jaký je smysl světa; pak, je-li vůbec
smysl světa. Pak jaký je vůbec smysl pojmu smysl. Pak je-li
vůbec tento smysl smyslu - Teď se už files. netápe a nebude
se nikdy více tápat.

Kenvenční usmívání přechází u každého slušného člov. stále
ve výsměšné. Velká bolest :tělesná: je :summum malum:
je vždy převás. velkým dušev. utr. ne však naopak. Zvláště
u vysoce intell. ducha přitáh. tělesná bol. xly vždy
ohravně nepřiměřené jí duš. utr. - filosof, metafys. atd;
je-li velká, jaké metaf. černé propasti otvírá! U obě. lidí
tomu tak není; alespoň neslyšel jsem o tom u nich ani slávko-
Snaž proto, že ta holota je němá? Němá tvář....-jen gradace..
Myslím tím ovšem jen :vnitřní námetu: neschopnost si uvědomit
co se v nich děje.. Oč jsou lidé němější vnitřně, o to živani-
vější zevně -Báh: kreature člověka - Ale co je pak člověk?..
Sadista je vždy do jisté míry masoch. / -ale ne naopak -
-leďa v hmocep. dávce - /?/

Tajemství chemie - metamorfosis? V helenském, :pověreč.:
myslu..

I „Je pravdou stejně van, jenž lupením se státní snuje,
jak báj jí jest, již snílku vypravuje " /Sv. Čech/A
ecce filosof. radikalismus!

Abstraktivita, jakožto elongace od všednosti, zvyklosti
- co ipso vznešeností.

Kouzlo vzpomínek není jediným zdrojem naší poesie, krásy?
Mysterium minulosti. „Minulost pouze je krásná, ve smrti
pouze je pravda": Carducci. Základní mysterium /?/.

„Wechselspiel". Intellekt. světa.. Živá upomínka je
strašidlo nepřirozené z hrobu povstává. Strašidelnost,
feerie, nepřirozenost zdroj naší poesie. Světnám sebe si
hnusí, utíká od sebe: má základní filosoféma. V tom divinita
světa. Jakou slasti naplní člověka živá vzpomínka na
obyčejnou alej, je-li vyvol. vůní květů!

Tonuli bychom věčně ve slasti, kdybychom měli dobrou paměť..

II. TORSO 1910

29.6

Podstatou světa je heroismus, t.j. boj. Svět by lenešil jen,
kdyby se nezval Heroismus. Opak Heroismu je nicota..

Jedná iná myslitelná jsoucnost je Vznešeno - leží jikr
už v pojmu Jsoueno - Positivum, Bonum, Summum.

Napoleon: stříbrné hodinky v dobrém ohledu; Shakesp. Niets. i
zlaté ve špatném / Problem starostlivosti, výšky a harmonie,
dokonalosti / Co je víc? Prošení nejvyšší forma vále k moci -
Staré listy jsou sluté jako mladoucké/starší dětinští.. /
Gravitace - objektivace neskutečnosti všeho účinkování -
- illusivity - . Svoboda vále: má Stará Vále natáhla káry i
tyto hodiny - teď jdou přesně zákonně. Kdyby nešli tak
/indeterminismus/, bylo by to jen námitkou proti vůli, -
že jdou tak, jest její glorií. - /Že něco jde, jak jsem
chtěl - to přece síla, podstatná vále/.

„Druhý svět" Březinovi: ale já chci, pomoci nejvyššího
zabíhání všeho, již tento svět druhým učiniti: a již
se tím stal!

Mlhy - Mlheviny - chaos - Báh....

I.7

Včera tedy skončil jsem b.p. Vítězství : ano a ne.
 Vyteužené velké vít. - ne! /dosud nezdařilose, bych se cítil
 nenuceně D - přeměnilm své ego/. Ale za te přeměněná malá
 poznatky, že mé přání bylo ukvapené, absurdní zatím - ale že
 se tím mohu stát po mnohé práci, již v tomto životě. Nejvyšší
 Nejvznešenější, oč se kdy člověk snažil, přece jen je dostupné.
 Co se před 3 lety právě nezdařilo, zdařilose do jisté míry, po
 2 denní praxi včera. Dálejší vítězství - krátké, škoda že teď
 nevyužitkovatelné. Divné vše!..
 Te je snad ještě cennější -
 Skončilo to, jako před 10 dny lhostejností: nedosáhl jsem jí
 absol. nemožno, ale našel jsem dobré cesty k ní. V oné 2
 „Kraftprobe“ /dubnové/ jsem obstál. - třeba v nepůvodním
 smyslu; debyl jsem vítězství jiného, jež spočívá v dosažení
 větší síly /„silné jednání“, „osud - být“, „jednací
 mašina“ - vše spojené s dobrým myšlením - o co vítězím zde,
 hl. na slavných „dlouhých procházkách“! Tarde magna provenit.
 Iunt. Následkem hrozných námah a disciplíny /ne následk. utrpení!
 hrdeci! / stal jsem se znatelně silnějším /ale i namočenějším,
 blbějším? -/ Ale i v boží praxi dálejší vítězství. Nemožno
 všechny ty myšlenky a vpády do mých smí budoucnosti fixovat
 nebo rekapitulovat. Přítští dny aspoň něco - Snad mohu být
 spokojen - Největší výčitka: že jsem dbal málo oné minutážní
 procedury, kterou jsem si posled. listopadu předsevzal -
 Smyslem boží praxe / k němuž jsem v posledku došel / a jen
 mně v budoucnosti /kdy? bude sloužit za základ: Nejsem s bl.
 - omyl to byl, že bych byl něco tak bídného /filos. nahlížel na to
 - jsem božská /nade vše povznešená, nevislovit. / bytest;
 nejvznešenější metafyzický „netvor“ /hlavní věc, kde řeknu
 „já“ ,abych se tím nenuceně cítil - já změnil /mluvit o
 sobě ve středním rodu /Nihilism /; jsem něco hrázného
 /aformn. / nejdokonale., nejvyšší /ohromný pocit při tom nutný/
 pocit letu do nekonečna, touha po letu, opejení, trans,
 plápelání podmínkou celého systému. Tedy nemohu nic jiného chtít,
 než stále sám sebe „affirmovat“ ;být sebou, sebe milovat,
 objímat, užívat, v sobě se rozplívat... Následek: Lhostejnost
 ke všemu, tedy nedotknutelnost /Být nedotknutelný a sebe
 affirmovat jsou dva hlavní praeidikety Boha/. A teď se ~~zabývám~~
 říznivě na toto sebe objetí vrhnout /k činu nutně dojde,
 bude-li pocit božskosti dosti silný - jeť to ekstatický stav! /
 Nejdříve narazím zde na lidská pouta. Nutno na vše toto
 božsky hledět: /vměstet se do vnitřn. stavu Věcn. Vítězství -
 Boha/ jako na něco cizího, podemnou, na neživý stíny, zcela
 lhostejné /Heroism předpokladem - a „dionysius“
 /v tom, co se děje, zcela vscházet/, jen jako nástroj k sebe-
 affirm. A teď nic jiného než - než s každé věci, každé
 myšlenky jen čistou slast /jako cíl/ vším možným způsobem
 dobývat, s myšlenkou, že sebe prožívám, můj cíl stále dosahuju:
 sám sebou jsem. A tak pokračovat /hl. těmito druhy dobývat
 slasti: 1. Sebeuvědomování Věcn. Vale 2. Ozařování „všeho
 toho“ věcnosti /Věcn. vůbec milovat, chtít po ní toužit,
 ji za identickou s sebou samým považovat/ 3. Poetická hloubka
 každé věci a idey 4. Intelkt. vítězst. vůbec 5. Obvyčejné radosti
 - milestivě koncedováno/ - až tato praxe změní se v slavnou
 bouři, ekstatický proud /Včera večr jsem toho na půl minuty
 napolo dosáhl - tedy vyteužené velké vítězst. přece jen tak
 trochu dobyl -? / Nepřirovnatelně silněji koncem října 1910 na
 cestě z Bránika 8.II/

3. TORSO 1912

XIX 3.9

Má roztomilá demončata zase mne zdržela....

Nejlíp, všem bohům navzdory, lehnout a smí se nehnout

- Překrásné vše, kam oko dohlédne...Ruiny, ruiny všude -

- já nejhorší z nich třeba za měsíc bych byl sdráv jako dub,

kdybych toho všeho nechal..Ale to právě nejde..Vlastně přeháním: v theret. stojí mé principy závažně neochvěny ani pochybnost se u mne skeptika nevynoří, na př. o jsouc. bohů nebo nemrtel. duše - o probuzení ze sna, až se zamře..Jen praxis, aplikace kulhá jakoděbel...Zarathustra,..Byl podobný chaos od stvoření? A příjemné to vše jako žhavý uhel na nahém břiše..To je ultra - blběst až..kdo kráčeje od /v Praze/ stolu k posteli, myslí, že musí jít přes Kralupy? Kdo chodí pořád s flintou na meuchy - a plácačkou na slony?..Kdyby byl člov. při tom aspoň bázen nebo fantasta, ale být nejracionalnější člov. na světě - - Aspoň je to romantické..Žádný dobrodruh nešije romantič., než pedant. hodiny, jimiž jsem já - Všechno kolem mne změnilo se už pomalu v mlhy. Vě stafať mých střáslivě „šilených“ myšlenek - Obléhám boží město pravidelným obležením - berany, katapult. ballistami; poslední rok trkám do jejich hradeb, zdá se, vlastní lehkou. Nic nedělá, není se litovat..Posledních 5let sástané božskou pohádkou - A nejromantičtější právě přijde..Těším se -

4.9

Co ví opičí herda, ta smečka psů, zlomyslní bohy na fetišu vedených, mrkaných štvaných o intellect. poctivosti? Nejvyšší duševné myslili? desuť právě tak zvířecky instinktivně, jako srali - Rozbíjej poctivě jen jedinou jedineu myšlenku až na dno; hled se slovy „las, metyka, sávisť“ atd. desetkrát po sobě spejit ideu, aspoň appteximačně tutáž; hled trechu aspoň kommandovat své myšlení: - zkus to a uvidíš kam to povede! Ale to je budoucnost lidského ducha. Zábřesk velkého rána, prozatím jen večerní červánek: dříve nastane noc - sátmění ducha, šilenství o kterém se nikomu nesní. Já jsem teď en miniature, co bude vyšší lidstvo za 10 000let - Kdybychom se přestali nejhruběji obelhávat, vstříbili bychom si okamžitě kouli do hlavy. - Pevňuj sebevraždu za nejsamozřejmější ze všech povinností, kategoricky káže vše nejvznešenější v člověku okamžitou sebevř.; co se jí vzpírá, je vše černé na něm, zvířecí - - Před chce stále člověka stále jen křít /scilicet v tomto životě/? Jednoduché, následk. selekčn. zákona udržela se zde jen taková animalia, u nichž špinavé „šivovní instinkty“ /recte: myšlení, že musíme a tout prix sástávat v záchoďu, doku nebudem z něho vyhození/ byly nejsilnější, neomezeně vládnoucí /Židé mezi národy, kteří octlí se v podobné situaci/. Z animalia touts selekcí vyvržených, t.j.čistějších - stvořila se snad - je to velmi směšné, ale snad právě proto pravdivá hypoth. - vyšší „republika“ - tančíeš na oblacích jako my na blátě... - Nietzsche neboli hymnus na reterát. - Přibuzenství opice a člověka je nesporné, ale paternita opice nejista; snad je tomu naopak. - Čech - protipol šída? /Z úsloví lidu: „Ona radostí smážděla“, „Byl jsem blbý jako hovno“. „Lucernu tady mají, ale přdema tady v ní svítí“. „Za to slovo tě chytanu“, Chytneš mne za hovno u práce“/ Rychlost je lehčí často než pomalost: melodie - bycykl atd. - Velcí synové musí mít lakotné otce...

4. FORSO Z r.1913

/21.12/ 13.8 1909

Nesrat se ze životem: - To sástává opovržení hoďným za všech okelností - Došel jsem výše, kde stojí se mimo prospěšno a škodli-vo - pro celou věčnost. Věčnost a každý okamžik jsou u mne vlastně identica /?/ Kam to cítilo? co te znamenalo? Pryč se šebřáckými drobtý poznání! Brzo uvidím vše v celosti - Šbírání drobtá je mafení času; šbírání drobtá - toť animalní život. Všechna sáže jen produkt hněloby, jen světálkov. na močál. - - jen hněs, - jen libelly nad bahnem /což nemluví pro pessimismus! důležitě! / Čaležitá distinkce: sestávám teď většinou ze čtvrtin vítěství. Takové zlomky jsou tím nejmočnějším na světě - jsou ale terra incognita - Či snad ovládd mne teď chorobná nedávěra k sobě a vítěstvím svým, že celá, dobrá vítěství jen křivě

považuji za čestné a mrzácké? a že jen v tomto považování, v tomto všeotrávném lživém pocitu nespokojenosti a sebou jejich ubohost a mrzáckost spočívá... Ale zde jsme v zajímavém recipročním circulu, - zde leží jedno z hlavních zajímavých tajemství života - Stále mít myšlenku: dosáhnout cíle! /„tohoto“ - jenž právě zde leží/- přináší ohromný úspěch, Provádíme-li kategoricky tento imperativ - Kde je člověk, jenž při každé fyzické i „duševní“ práci, - nenáleží-li tato k nejvyšším sortám - má intenzivní pocit lenosti, mátení času, nahanbující výčitky svědomí? Vyjímám případ, kdy cítím intenzivně, že činnost ta je příjemným odpočinkem po prospěšném vítězství, namáhavém myšlení. - Toto cítí si leží sto mil nad pracovitostí a pípí všech těchto lidíček - jako Apolo nad koněm. - Nenašel jsem člověka, na němž by bylo stejné /jako na Sokratovi u Platona/ přemýšlení. Často např. čten, ale nikdy si nesednou na čtvrt hodiny, aby řekl a okolí: přemýšlím, nechci být rušen, t.j. nepřemýšlejší... Jako by se za přemýšlení styděli. Jejich myšlení je každý okamžik určováno jen zevními větry. Všichni lidé, jež jsem poznal, byli jen hříšky vnějšku, pápárky peří na jeho větru.

5. TORO Z r. 1914 /první/

7.I

Jednotlivosti jsou psi... Jen všeobecné je užlehtilé. Bohu je jednotlivé všeobecností, člověku neudatelným opakováním téhož, emiláním, dětinským hříčkováním, školáckostí - deklinováním cervus, cervus dle cervus. Jakmile sestoupím od všeobecné idey k jakékoli jednotlivosti, stal jsem se otrokem. „Proč to?“ musím se stále ptát, když všeob. max. „nucen“ jsem stále „duchapřítomně“ aplikovat na aktuální jedno tlivosti. „Proč to dělám?“ Podobné otázky dosud lidstvo si nekladlo ale s absolutní jistotou bude si jich klásti myriady. Ta překrásná „nemec“ sive budoucnost lidstva! Hlubka myšlení vede nutně k šílenství, svědomitost k zblbnutí, rovněž pud po skutečném ovládnutí a kommandování. Lidstvo ptalo se dosud na všechno, jen ne nato, co za otázku stálo.

8.I

- Život: bredění se hnojnicí, abychom vynesli z ní hovno; člověk: osudem poslaný pes, aby z hnojnice apertoval něco na povrchu plujícího, co, s obvyklou rozumností „praktického rozumu“ považuje za zlato - nevidí, že kleslo by ke dnu; teprve, když to v držce drží, pozná, že má hovno... - Zdravý, silný proud myšlení - ustavičný - voila tout. Nové musí být učiněno starým: jeden z hlavních problémů. Velký spisovatel měl by vlastně sdělovat myšlenky předně nanejvýš důležité a za druhé zcela nové; co věta, to nečekaný, milostivý dar lidstvu, to odкрытие Ameriky. Jinak je spisovatelství tlach. Všichni dosavadní spisovatelé byli z tohoto hlediska jen tlachalové, rozředovatelé řídkých břeček, opakovatelé nicotností, jen lůzu zajímaly. Básník, malíř, komponista: oblekači mizerných potvor do luzných oděvů. - Teprve kooperací bratrů vále a osudu destává se člověk kupředu - Má chyba: chyba to nemírnyh budoucností lidstva: myslil jsem, že vále pentačí - Za nejmenší podpory Fortuny jsem se styděl, myšlenky nejvšednějšího usilím nedobyté jsem zahazoval, nepovažuje je za své, „dobrá nálada“ bylamně hanbou, jen kompenzující vále byla mně vším. Příliš radikálně jednal jsem jako Báh. Ale toto „šílenství“ tkví v nejspodnějších instinktech mých... Při čtení dopisů jež jsem psal jako 17letý, bezděky jsem si řekl: dopisy rozeného egoselisty - Budoucí život bude asi nastoupení do šlápjeji velkého - hanebného chlupického dne 1.10.1910. - Vše špatné zimním spánkem jezovce?.. /Doplnit tuto dalekosáhlou, svůdnou ideu! / Vše odšlo se vážností; svět je buffons oděný reprezentačním frakem. - Místo genialita řekl genitalia.. - Dopustí-li se v skutku něžná žena 4 hrubosti, zdá se být vtělenou hrubostí, - nepásobí-li to ovšem právě hrubostí... t.j. jemně.

- Salve! přeji si lide. Ale zdraví je mytický pták noh
a žebrácká skromnost klíčem k pochopení lidstva - Heterogení
myšlenky k sobě na skoušku přibližovat jako pozitivně
a negativně elektrická tělesa, aby zahánula jiskra nové myšlenky
důležitá metoda, dosud mnou, před předsevzetí, nepraktikovaná.
že člověku zdá se přiroda obdivuhodně nevyspytatelnou a velkou,
z toho následuje, že jí jest. Je-li Bůh Bohem, nutno, by pavašova
se za vola - aspoň partiálně, - vše je v něm!

IX. I 17. I

- Hlavní otázkou filosofie není: „proč vůbec něco je?“ , nýbrž:
má otázka: „proč vůbec něco existuje?“ smysl? jaký jest její
význam, podstata? a dále: jaký je význam pojmu význam? podstata
podstaty? A nedocházíme konce... Byla by filosofie jen prázdňm
konstatováním, nicotným anatomováním nicotnosti? či nutno
sestoupit vřude ještě nesmírně hloub? či neseď pravda
neviděna na nose? Že lidstvo dosud ji nenašlo? Pah! lidstvo,
tento řetěz řetězem k sobě přikovaněh galejníků!..
I nejtranscendentálnější, „nad tímto myšlením nejvíce se
vznášející“ myšlenky spadají stále ve sféru tohoto myšlení
- ohromná útěcha! důkaz, že pravda je nalezitelná, že je
ve mně, že je ZDE! /záblesk nesmírně říly zlata zde! hledat?
- zběsilý útek sítra; máj legismus spájit s tím! / Že mám
pravdu v hrsti, ale nerozumná ji dosud od estafního..
I zde Berkeleymus nesmírně plodný... Jen terasíční, hloupými,
strašáckými předaudky nenechat se odstrašit! Byla-li či
povinnost, podniknout na všechny předaudky štváníci.

6. TOMBO Z r. 1914 /druhý/ 28. I

- Vše nejiste dosud. Ale řádné oviky - Vše vesdejší nicotné:
a vše nicotné: pochopil jsem, že obě jest u mne identická:
vše, i nejtranscendentálnější jest umne uš - cela va sans dire -
- vesdejší. Vysoký stupeň bežakosti... Má mašině schází jen
jakýsi malý hřebík - Rád bych ještě zvěděl, který -
- Původ všeho utrpení: považování toho onoho za škodlivé.
Otázka odstranitelnosti utrpení redukovatelná na otázku:
je mně vskutku něco škodlivé? Myopie - animalismus vidí škodlivost
Ale hledisko věčnosti?.. Je člověku desakitelná! V případě,
že nic ve věčnosti mně nemůže škodit, že ve věčnosti vše mi
prospívá - i v případě, že jen v to věřím - podřídil jsem
keřen všemu utrpení... Vše mi ve věčnosti prospívá, - scil. vše
je prospěšné - nejprospěšnější všech vět, panateles. Jen ji
dobře myslit, jen si ji navičít, jen jí být pronikant..
Už to teplé slove: prospívá činí in rebus adversis všdy divy.
Jen se povznést nad bestidlní krátkozrakost! Ve věčnosti šit
A resumně na věci nazírat je totéž... Co z utrpení zhyde, jsou
stíny - „Koncentrovat se“, v těšších případech restrikce,
znamení koncentrovat se na otázku, na co nám se koncentrovat?
- Napoleon nazval se „organizovaným vítězstvím“... Já dnes
v mnehm mohl bych se, jako jeho odpárec Moreau, „général
de retraite“, nazvat organis. retraite. - Každý volný,
vskutku volný čin myšlení je člověku sens la peine svrženosti
zakázán... Toprve áresura udělá z něh časem něco obstojného,
zdravého. Všechny etnosti byly vihyševány. - Jaký kategorický
imperativ je časte: Zamř! tak v případě, že zůstávám na řivu
zlo nutně stále se horší, - že zabředáme stále hloub -
..Myopie zde zas, reforma referem nutna... Všechny keřeny jsou
nízké - Irrsinn die Welt -

31. I

- Těžká klůtba: otrav si každý svůj počátek.. - Jedna to z nej-
větších deranšovamestí - u koho volká, stojí tři kroky od svého
hrobu - Jeho titul: Obyvatel a Dobytel Věčnosti -
- Nutno rozumněvat restrikce externí a restrikce vůbec.

Tato jest slabostí duševní; onu za patologický stav máš považovat jen externí dobytek. Kde myslíš, vždy máš myšlenky „jinde“ než při, řeči koukání, lektuře – Dávej pozor na své specifické pocity! a proměň je hned rabiaticky v jasné myšlenky! Cesta, abys našel sám sebe, nevyčkává je teprve přísané Fortuny zde, – cesta k myšlenkám, dobrému spisování atd.

7. TORSO Z r. 1914 /třetí/

9.11

I na logismus nehledět jako na šramm dogma, ale jako na koncentraci! Můj illusionismus atd. – oppositum jest animalita. Dnes chválí v belletrii jen to, při čem se křídá.. Nemyslnost světa činí jeho smyslnost, jeho oáklivost, krásu jeho teprve možnou. Vědomí, psyché je podstatně božská. Je podstatně strašidelná. Božskost je podstatně férická, férickost podstatně strašidelná. Nemí cesty bez strašidelnosti. Duch /psyché/ – duch /fantom mrtvého/ „Ještě jsi se ve vesném neutopil – sotva tam chodíle smodil – jak opovažuješ se o něčem vznešeném mluvit“ Křečovitost – křečovitost – Jedna z fatálních files. blběstí: že existuje něco daného. Příroda: procesí stínů. Absolutní rozvětvenost všeho: podstata světa. Vyšší duševní snahy mužů plní lepší ženy tam nahoře stejnou pohlavní rozkoší, jako zde pění. Co je svět? Quodlibet. Kontradikčnost světa sive myšlení – I nejhlubší dosavadní poznání jest au fond konzervativně metafyzické po Povrohu myšlení.

12.11

Nynější formulace Máho nejvyššího „hesla“: Omne est Deus tantum splendor /„proprius“/ spl./ vypustit! Ano, v této větě to nejvyšší, vše, vše! Věta vět! Base všeho, moře všech řek! Ony elementy „boží praxe“: 1./ Adiaforie, nedotčeno vším – jako předpoklad 2./ vědomí: Deus sum /přijetí ego v Ego/ – jako centrum 3./ Subjekt /„sebeaffirmace“/ – jako efflorescence „pravé křídlo“ centra – jsou v onom parole obsaženy – a jak znamenitě! Vše v tomto fok! A jako nekonečnost čarovných záhybů této „myšlenky“! pravý Proteus! A jak praktikovatelná – nynější praxe, neočekávaně téměř, má stále úspěchy! Přece jen dosáhl jsem i zde, nedoufám už, pevné pády, cíle, vítězství... Stejně jako v S.A. v ludi briciorismu – jako užasné nové světy rozvírají se tyto dny se světelnými hromy přede mnou – Z pěchty bot vyrostl jsem už v 18.roce. Jsem podoben velkmu milovníku cestování, jehož životní cíl bylo nashromáždit dosti jmění, aby mohl jездit zeměkouli – Nashromáždil je konečně, – když oslepl. –

15.11

Belesti sílí silného, zabíjejí slabého: bože! co můžeš od člověka víc chtít? Existuje-li Bůh – pak je egosolismus samozřejmou pravdou. Aktivita je podstatně rychlá, myšlení podstatně pomalé: je široké, líné rozvalování se v myšlenku. Postačí, že sahnou dva horlivě disputovat, je-li větší Platon či Aristoteles – a g již se kupí lidé, čekající, kdy sahnou Padat facky. Absolutní Vše nastoupí na prestel Jasnosti. Sema se při tom rozplyne v nic – jinak nebyla by, čím je Svět naprosto nemá určitých vlastností – Drací střeží vchody ke všem pokladům, tím hroznější /ad ex. moji čertil/ čím poklady větší – Vše jest chomější, vše jest nepatrnější, než si myslíme – Mezi dogmatismem a skepticismem není v hloubce naprosto žádný rozdíl. Místo „to jsem se netrápil“, fokus slušný člověk, muž vědy: to jsem se nashromáždil. Metempsychosis Postuluje tři řadiče – a zároveň jen jednoho; anal: 1 Bůh – Trinita

Myšlen' spocívá

...speciálně jen ve vyjasňování myšlenek. I v nejvzácnější
myšlence, pocit, tůž, i v nejelement. myšlenkové mluvině
savinuty leží myšlenky nejchladnější, jako ve slunečním plynu
všechna ta ohromná rozmanitost pozemského života - atd.
Bratři tragicky: essence hlouposti a slabosti. Smích je síla,
je světlo, je slunce, je vnaščenost, je velnost, je beiskost.
Ludibricismus: nejhlubší, nejžerevnější, nejplodnější,
nejalibnější ze všech myšlenek - Tušení, že zde skryta velká
myšlenka, duha v podstatě zdravého neklamává; Ona ingredience
tuchy, jež právě vyznačuje se magickou sáhadností, není nic
jiného, než signal, jež skrytá myšlenka /skrytá/ spontánně dává,
aby na jasnost a blízkost upozornila. Živé myšlenky jsou živé
jsou organismy, duchové organismy. Usilovně úzkostlivě snaží
se dostat na světlo, jako nať bramborová ve sklepě. Ale příliš
neřádu /mnoho/ bývá mezi nimi a váli; vále je prozatím
nepřítelka myšlení; když spí, nejčastěji myšlenky samy sebou
vyskakují a převádějí na ní svůj duchový, elfí rej, jako děti
nejlépe vyvádějí, když guvernánka usne. Vále je blbě nemotorná
v zacházení s myšlenkami jako etmezení, pedantická guvern.
v zacház. s dětskou psychou. Strašně dosud pizdí. Je stvořena
k „praxi“: musí být teprve stvořena, vytvořena k myšlení,
t.j. člověk musí se teprve stát vakutku myslícím: aktivním,
t.j. myšlení své ovládajícím, ne, jako dosud, jeho otrokem
a bezděčným rejdištěm a pouzdrem. Index jednotlivých ludibricit
/pokračování/: Posádkatná neposchopitelnost je už hříškování.
- Existence válnosti jest jí. - Že svět je dům bez základu,
t.j. kauzalita inkauzalní a nemyslná. - Tautologičnost
legis identitatis. - Svět je náce, sestávající ze samých null.
/Analog: Tón nepásebi /aspeň ne mohutně/, teprve komposice
jejich, současná a succes., v harm. a mel. - proto slovo
komposice, jež Goethe nazval „niedertrachtiges Wort“, velmi
trefné/ - Dále magie upemínky /i novost, kouzlo novosti -
nespočívá v kouzlu upemínky?; starší vykládá - proto relat.
novost: zde lubid. krásně viditelná/. - Problem: je víc
plynný plamen nebo granit? - Vibrace aetheru, jaké melischer,
bítěr, blbě monoton.; „faktum“, že z vibrace stává se světlo,
zvuk - cold ta transformace mater. v psychické, cold ta
materialitní kašpariada - jaký ludib. - Svět je hra na schováva-
nou - před sebou. - Apparentismus - samozřejmě! Žena; květ. -
Relativita všeho hodnocení, sa-te-mání. - Kollektivita:
Molekuly, drusy, protezoa, individua, society, abstr. národ.
- Gravitace: její nevysvětlitelnost, základnost, základní
temnota všech gualit. occult. - Nekonečnost. - Refrakce;
zrcadlení; svítění hvězd, dávno třeba zhaslých - pohyb světla;
skandal. pomalost pohybu stellularních. - Apriorita a spolu
essence času... - Komédie historičnosti - celé lidské farce;
morálky... Ohromnost a spolu titěrnost a pitvěrnost všeho. Atď-vše!
/Pokračovat! o jednotl. bodech napsat eventuel. artikl!/ -
Causalita - český líbání se... - Mysterium Sebeobjetí je
synthesa Vále a Lásky - manželství jejich, dítě jejich -

18.II

Časté a velmi příjemné teď fantasie o mém „intimním románu“.
Sybaritsky chtěl bych se dát do psaní jeho. Podkladem červencové
lesní sny o mém nejbližší příteli lidském životě: Realisace
nesplněných zde přání, hl.: I. /vysněné ženy 2./ DI 3./ V. Kret.
osou. Ráz ineho života: Odpočinek po této nádeničině.
Co nejhustší slétnutí se oněch realizací - jakby osud chtěl
odbyť si nahromaděné ty inanity s krku. - Vše ve snu teď hravě
a veselě stane se vážným a děsným. Nade váim černá nálada,
modravě mlhavý vzduch Orku; děsná propast světového problému
Pod tím. Nu - koster toho románu - vlastně jen některé její
kosti: "I." Preludium V. Disgen/ prozatím jen jméno, podobně
jako Panthera, Medea, Gelida, Algea /D.-s Schwester/, Panthomea
/ihre grausige Doppelgängerin/, 22j., reich, eben mündig
geworden - podnikne vysněnou procházku městem v září ve 4odp.

Der eluse Vloshku pak

minulosti, hl. s rodičích, výchov a tajemných událostech.
- 2.kapit. Váhne se do „výru života“, napomíná na své
nejvlasnější. - Právě o pálnoci pod uliční laternou uží
Pentheru /dryada/. Důsný blesk praegenitální vzpomínky;
„nejvlasnější“ vzplane hrůzou silou. Ona uchopí jej,
stanuvšího, bese vše za rameno: „znám tě a miluji tě“ -
u mne najdeš vše! - Odejde s ním hned do jeho bytu. Coitus.
Některé perversy její /p., auch U u. s. w./ Ihre erlogene
Erzählung utekla prý rodičům, okradši je, - žije teď jako
pfelet. pták.../ 3.kapit. Jejich spolužití. Ona frappan. často
prý. Hlavní: s příer. přesností a jasnevidností uhodne vždy
všechny jeho perversy - jako jeho alter age. Zprvu nanejvýš
mu to sladké, pak děsivé. Pant. stále čarovnější a strašidelnější
Konečně při tom koitu dojde k obapelnému vlivu všech pervers.
vnitřností, - vlivu slovy i činy. Strašná slast toho.
Náhle změní se Disgona tajemný děs; jest mu, jakoby druhým
sluchem slyšel šum lesa a inferální zelený hlas..Pohlédne na
pod ním ležící Pant. - Krvavá tvář její jeví nejvyšší hrůzu.
Vyskočí /Pant/ s lože - nerozhodna - obrysy její jakby se vlnily
bese sleva vyskočí oknem 4. posch. Mrtvella ani krev se nenajde
- zde končí praelud, odehr. se v městě. Pekrači. násl.

8. TORSO Z r.1917

15.2 Cogito - ego

Jak se, při poznávání, najde vakutku veliké! Víreu v ně -
slepotou; animalitou - slepotou; odvahu slepotou; úmyslným
přimhouřením očí - slepotou - et porro in inf..
Vzhledem k rozprzelosti, kterou abselutní skepse musí v člověku
vzbudit, sástal by člunek poznávání brzo na suchu, kdyby v
podzemí vyrážející vlny praxe, t.j. hovadskosti dále a dále
jím nezmítali trochu - „Praxe“ - a člověk surrogat božské
vznešenosti - Vznešená skepse je u člověka bezmezným dítětem;
potřebuje vedení; zde espravldění animality. Ovšem je to totéž,
jako chválit kulturu pro to, že dovede léčit nemoci, které
sama způsobuje. Místo: vše je Má Hříčka: vše je Má Zář.
Glorifikace Boha, hymnus na Boha - Těžké - možné; nové světlo;
vyšší než „Hříčka“ - harmonie mezi obojím - Skeptik musí se
rozhodnout pro něco - pro životnost myšlenek především, -
není-li skeptikem dekenalým; tomu je vše lhostejné -
Největší síly najdeme tam, kde je zdánlivá největší slabost;
tam jsou nejneohledavější dravci - „Zdánlivá“: debyťci -
sub specie pecudis - Až do jakých výší vtírá se pecus! Přehlednocer
to nejvlasnější nalosti - co odděluje mne od všeho lidského.
Nenánil jsem to dosud - pro skepsi, pro přezírání poznání -
Brzo bude explodovat má nejvlasnější - Třeba hrdě odhodit
všechnu skepsi - A máj nejvlasnější úkol držet pevně; všechno
to lesklé myrmidonství lidí vidět pod sebou - vznešeně -
A především: nutna skutečná, praktikující síla! Pryč z mého
schematismu! Smíření mé animality s mým božským: má úloha -
mne, Kentaura. Oplodnění nízkého vznešeným, - dobré oplodnění,
dobré početí: Hlavní problém „lidstva“ - - -

16.2 -

Zrát je lehké, myslit těžké. Kde se myšlení nedaří, uchýlí se
starejšího žijícího hec. gen. om. Methody pravého „přemýšlení“
- jak dosíci zde prudkého, velkého úspěchu!
Některé: jak má se vše? - Beží vůlí pravdu diktovat! - jen za
svým nejvlasnějším, nejtajnějším jít. - i jen prostě, - ale
nejobsáhleji: přemýšlet! - vše v tom obsaženo, - jen dobře
přemýšlet..Jinak je vše chaos, - a něhož nutno se zavřenýma očima,
aktivitou vyskočit - Skepsi na oko zabít..Žít! - nikdo nebyl
skeptikem - každý šel se všech, kteří stali se slavnými.
I v poznání odevsdat se instinktivně, jako se stalo v 8.,
jako v 11.íí...Rejdiště poznání jsou přese vše chromná -
nonechat se několika „sterilizaujícími“ myšlenkami poutat!

Velikost -; Ale proč vše tak avinsky pomalu?... Smířit se s pomalostí, neboť náplň velikosti, která spešívá v prudkém, božském proudu - Život velkému muše: Coriolanus, odpuzený být doživnětější - Nemo je temný tunel k světlu vyššího zdraví. Nebýt při ní netrpělivý, vítat, milevat ji -

PŘEKLADY HLAVNÍCH CIZOJAZYČNÍCH MÍST

TOKSO II

/pokračování/ K adiaferii: Skutečná adiaferie je hluboko masahující práce, - něco mi vlastně ještě nového, zajímavého, dráždivého, - je nutno jen provádět ji přesně, pronikat do hloubky; jaké nové kraje se tu jen itevírají, jaká poesie, lesk, jaký jasný klid je v tem. I. nic si nepřát II. ničeho se nebát 3. lhostejným být vůbec /lhostejná nálada/ 4. lhostejným být v jednotlivostech 5. vše milevat.

I3.8

toute cestou jsem však zase došel k „Diogenovi“ přesto, že to vlastně odperuje mému „prvnímu stupni“, o kterém jsem se rozhodl, že jej nepřeskočím. Affirmuje jasně vše a tím, že si ničeho nepřeje a ničeho se nebojí, chce vše /člověk může chtít vše jen, HMM, nechce-li nic: neboť, chce-li něco samo o sobě, nechce nutně protiklad /nepřátelské, překážející tomu/ toho a nechce tedy vše: daleké. Mysterium zde - poudějí více o tem./.. Krise - neboť vrátit se cele ke svému dřívějšímu směru již nemohu /leč neříká to jen má nerozhodnost? - Ale nemožno! Je to zdravý instinkt! Jít stále zpřima je nemožno v těchto oblastech - zde vládnou kruhy! Musím se zcela svěřit vnitřním proudům; musí-li se každý miserný politik přispůsobit „příležitostem“, od více já zde! /Přece tedy to prokleté potleukání HMM se - je to už intelektuální vagabondáž - ke veteku i smích! Dnes cestou Kamýkem do H.Dvora /vygázil jsem asi v 1/2 3/ promyslel jsem vše důkladně - od začátku /na kraji lesíka jižně Kamýku jsem kouřil..Počasí krásné, leč jemný závoj přes náhlou slunce../ Výsledek: návrat k „Boží Vůli“. Metafyzická fantasie. Absolutum. Mystično. Bolest zdvojnásobena, - v poslední instanci, - dobře vedle toho, jen zdánlivě špatně /jak složitý, jak hadovitý je svět!/. Má vůle /Egoismus./ chtěla trpět /vše chtěno!/: vrátit se v čistě, mystické božstvo božství. Tedy úsilí a to o „Boží Vůli“; t.j. o povznesení se. Tato vůle sice strašná, přesto však ::::: Nechť se na prave ani levo. Jsa slab, hledal jsem dosud štěstí /neboť moje cvičení v ovládnání afektů, „steicismus“, mne měla jen osvědčit z utrpení/ - teď pryč s tím! Místo toho něco nesrovnatelně vznešenějšího, toto genere jiného! Člověk je přece /ceterum - toť vedlejší! /ihned šťastný, když štěstí vskutku nechce, když jím pohrdá. WUilovat jen o „vůli“ oíl“. To není vše. Ještě nelze chopit všechno, co jsem myslel v lesíku. A také to nechci vyslovit - larva obrovského rozhodnutí - sans comparaison. Je to víc, než ta „Boží Vůle“ z jara.. - Na kraji Kamýku dvě ženy /bílé červený šat, podivuhodný anevý dojem. Vše jako v mase, jako v epojení :::::/ Stát se osudem, plyne z toho lehko -

8.9

Teprve nyní mi napadlo, že 13. srpen byl zároveň pátek - zvláštní! Celý jeho význam se ukazuje teprve teď: Být Bohem už v tomto životě, zcela, v nejpečlivějším smyslu - od hlavy až k patě. Včera večer u Fikmejstrů v zahradě - obě redaktorky - sedl jsem si k jinému stolu a psal ještě. Neobyčejně šťasten - vznešené pocity. Letet do budoucna - „Horoucí růst...“

I4.8 Theoretické myšlenky:

Vše v přírodě je hotové. Protiklad toho, co se dnes váří.

Brat' tu vše v „dětské víře“ - jen v instinktech srdce je pravda. „Vývoj“ přirodevěda je jen vzdalování se jádra - rekové /Aristoteles/ vsor - ? Vnější slupka přírody podvádí jen - je to její účel - příroda - bernardina. Příroda je o šife intelektuální, intelekt je srovnání lhačů. Všechny důsledky toho! Jen s odvahou, jen směle! Ohromné vyhlídky zde! Revelace! A kdyby tomu tak nebylo, - nechtě se tak stát! Pravda se děje. Vše je zákonodárcem i v zákonech přírody! Nedat se odstranit! Kde pluje za mými oči, neznámí :::: Nejvyšší přírodní zákon: Nejvyšší přírodní zákon je má Vše /také: tak chci, tak pereučin/ Přírodní věda: správně Měte temnot. Metafysika je desetkrát jasnější než přírodní věda. Uvědomovat si, jaká je to ohromná hanba, nezabývají-li se všeho lidského nazírání. Příroda jako stín vnitřních psychologických pochodů? Strašidelnost přírody....

TORGO 2.

29.6

V 10. hod. dnes dopoledne skvozná praxe en miniature/-ne Boží/:
1./ pocit Vznešenosti; 2./ stav pohotovosti ke všemu - nebejácnost /člověk si musí všechno odbýt/; 3./ sebesamaobjímají.
Roskoš stále cílem, sameúčelem..Obzvláště - mimořádek, jako zralé ovoce /jako vůbec v posledních dnech/ - se objevilo nepočteně intenzivních pocitů radosti. Boží praxe jen stupňování této praxe. Jen se utvrzovat v Bytí Bohem: v tom vše.
Tři prvky, trojí myšlenka: 1./ Bůh jsem; 2./ Ataraxie; 3./ Sebeobjímání v rozkoši Vítěství. / - Jsem cosi Temného, Amerfního, Strašného, Letícího /sáfvý, černý, metafysický Netvor/. Stejná tedy suverenně nade Vším - adiaferie následkem.
Dále: vše je tu jen proto, aby radost: utvrzování se...atd.
A v příští praxi mít jen myšlenku /vědy/: utvrzují se v tom - dosahují v každé chvíli svého Věčného Cíle. - Stálý děst: právě nyní! - Žádná procházka dnes. Dopoledne slabá, byť JĚH ne bezvýsledná praxe! Zítřejší sílu - nebat se katastrofy. Stav dobrý. Prošení a hebrání zcela totéž. Člověk: hebrající zvíře - živošich nejnestoudnější. Žebrání zvířat je nevinné, dětské - svého druhu poručení.

/Brzy napsat zcela krátce kritiku dosavadní filosofie!/

Nemá se fíci třeba: „zde je kus vědomí“: z Niše vyskakují stále všechny stavy ducha.

Jsem, tedy myslím...Nejsem - tedy - - - Zákon identity třeba spojití s mým nihilismem! Děti z tohoto manželství? Ultralogismus. Moje filosofie: filos. bežských kruhů. - Pokud usiluje, bloudí i Bůh. Iluze jistoty jest vlastnost /špatnost/ lidského rodu.

Tarže magna proveniunt - Pozdě velké věci se objevují.

Včera celý den se sběsilem námahou prováděl praxi a myslel. Ráno v posteli chorobné myšlenky; dráždilo mne to tam celou hodinu; skazilo to jistě mnoho z tohoto důležitého dne. /...?.../ Trvale deštivo, bouřlivý vítr, velmi temno; teprve kolem 8hod. večer se okázala na západním obzoru rudá plocha, která však zase brzy zmizela. Plánoval jsem jubilejní výlet do Písnice /právě před rokem na cestě tam intenzivní pocit Bytí Bohem/, Ale počasí mi nedovolovalo ani malou procházku večer. Hrozná, právě včera! Ale snad dobře: snad bych se byl ještě více namáhal. Tečení hlavy silnější než kdy...Stále jsem se bál nejhoršího - ale nemohl jsem brádit - musil jsem činit to nejzazší - ale bych si byl otrávil příští týden. Teď jsem se zbavil a radostí toho velkého břímě, - všechna další praxe umírá se teď na mne ne nakonec jen proto, že cítím jaká taká lhotejná. - Včera tedy stálý sled úspěchů i neúspěchů; má předčasná melodie vítěství

/Z nehlubší noci//1/se stále kolem mne vznášela - konečně
Uspokojení; spekojen našel jsem do hostince. Tam však vyvstala
nespokojenost a skrupule - leč přemohl jsem je po trapně nezdravém
myšlení. I dnes se ukázaly - aby byly přemoženy. Dnes jsem jen
odpočíval, lenežil, nebe četl. Počasí zase slunné, avšak lijáky.
Můj stav dnes nečekaně dobrý. Ačkoliv jsem dnes majitelem domu...

TORSO 3.

Va větě: Deus sum je vše, je souverainita - jen zachytit správně
pojmem! Nedostřít se! Vždy právě tam, kde se dám odstrašit,
je to, se spasí! Zde velké V /Vítězství/ - překonání nutno!
„Tato reklámka u rybníka, to jsem já“: jak to poznáš! -
Jsem ve skutečnosti B. V. /Boží Vále/: velmi důležité!
Jsem B. /Bůh/: vtom vše - i víc, než si teď přeju. Jen tak či tak
to správně myslit - a už to přinese veliký užitek.
Po druhé hodině vyšel. Oblačno, leč teplo - blátivo, u lesa
odpočinek - pojedl - pak přes Kunratice - tu náhle se rozpráelo,
velmi silně, - měl jsem deštník - v největším spěchu jsem došel
do onoho hostince - do výčepu. Mála mrzutost s opilcem.
Nedostal jsem se tam k žádnému myšlení. Po dvou sklenicích dále;
kalné slunce, avšak nálada relativně dobrá, přes velký chaos...
Pozoroval les a Zelené domky. Několik živých vzpomínek
/ta novela, ten můj „srpnový pochod“/. Zašel jsem v levo do
toho lesíka /úmysly!/, pak do své hospody v Krči. Tam zprvu
velmi chaotická a rezervovaná nálada. Děláci pracovali kolem mne
v zahradě. Více žen a pěkných holek. Konečně špatná nálada
překonána - dostal jsem se k myšlení - trochu někdejšího lesku
a poetické nálady jsem přece našel. Poslední soufalý pokus v
Boží Praxi. Ale únava, je-li taková, jako nyní moje, není
žádnou quantité négligeable. Poslední řádky psány za skoro
úplné tmy. Dama pak telik unavená a ospalý jako již dávno ne;
přes to jsem šel „Na kuchynku“. Při všech výsledcích poslední
doby: Kde jsem? Čas neléhá, rychlá vítězství nutný, teď zítřel!

„Zarathustre, tvé plody jsou zralé, avšak ty nejsi zralý pro
své plody“ /citát z „Tak pravil Zar.“/

Ohej, preteče ohej: vlastní Myšlenka Boží práce; nikdy jsem
neměl vyššího okamžiku, než tenkrát u lemu, když jsem ji správně
myslil - Hlubší myšlenky přivádějí člověka nutně k nezdravosti,
šlechotnější k stupidnosti.

Najapného hmotného pojmu „sila“ nesmí být použito na psyché.
Přání je prapůvodní. - Ale přání je podstatně iracionální.
Z toho plyne - můj absolutní Illusionismus, t.j. absolutní
sveboda, libovůle. Svět je ne vůle, ale svůle. Tento život
neznamená jiného než jedno sívnutí. Charakter tohoto života nuda.

4.9

Dnes konečně XI! Jaké osvětlení! Jako zdravý právan - - Půvabné,
také už hrozné! Měl bych mít pevnou základnu /nejvyšší intelektuální
- jinak jsem zde mrzák - jinak k tomu snad nedojde.../. Ale to
málo přijít. Teď jsem se, se svým nádherným instinktem, vrhl na
instinktivitu. - „Nejdelší procházka“ - snad poprvé letos - -
Počasí pěkné - V údolí mezi Strašnicemi a Záběhlicemi pěkná
nálada - trochu opilý; tam jsem potkal opilého, rozedraného
pobudu - omen! několik minut jsem s ním srdečně mluvil -
vypravoval o své dnešní srážce se strážníkem v Záběhlicích.
- Je více než komické vše... Jasnovidná holota mne po mémrti
přijme jistě se smíchem a

TORSO 4.

12.12

Procházka černoou nocí /opilce u silnice/ - v blátě jsem kouřil.
Dama a : : : dlouho a pořádně šertoval. Ne upejpavá. Její tělo
působivé. Jarý dešt, pak i šarlivý. Dobrý spánek. Nálada dnes

skoro exelentní. V rozhodnutí zase dále rozhodnut a upevněn. Vše pod střechou, obstojná jistota nyní. Den slunný. I nálada. Ulehčení - jen s radostí, bez nejmenší stopy bázně myslím na vysoký čin. Rozhodnutí, učiněné včera v lese, zní: Jest-li že se, než začnu s pálením, nestane něco velmi příznivého, - zcela určitě! /to „velmi příznivé“ instinktivně, ale přinejmenším posuzováti/. Kdyby však mělo být i toto rozhodnutí změněno, musilo by se stát něco zcela mimořádného /po 2 hodině, 19 v pátek/, nehledě na to je možný odklad, ale jen odklad - přihodí-li se něco potěšitelného, ale ne příliš důležitého a rozhodujícího.

20. 12

Především, jsem šel ven, výstup se Sp. Zkazilo to mnoho, celý den. Procházka do lesa u Úval, krátká jen. Stav ošklivý, leč S.M. /Vysvětlena slovy Selbst-Mord - sebevraždy - také též S.V./ s tím neměla co dělat - jen největší chaos, oscilace.... Přesto hodně úspěšných příprav. Včera rovněž špatné, stav teprve večer lepší, pevnější. Jistě proto i určité kolísání v rozhodnutí - ale povrchní jen. Procházka k Tlustovousům - zase jednou pěkný den. Teplota na nule. Dnes táž procházka, jen po silnici i u úval. Tam jsem na kopci v jednu hodinu kouřil - slunce báječně hřálo. Rána do země; kula se odrazila od kamene; stav špatný, avšak strachy žádná, povrchní oscilování neustále větší - pryč s tím! Stanil se v pondělí a dost! Všechny papíry začnu pálit až zítra ve 2 hodiny - času vždy dost! Poslední dny se stále zabývám S. - skoro klid, neboť všechno mne nyní, jako nikdy dříve, tíží, překáží, zraňuje mne. K večeru lépe - jako po celý tento čas; psán román a aforismy. Sl. :::: po celý večer u mne. Hebná děvče - dobře spal.

21.12

V 7.hod. ráno, jako nyní pořád, zkažené, přes počáteční velmi dobrou náladu. Příčiny sice dost nicotné -ale takový jsem už teď. Vehementní sečna s ::::: Já nadával jako pánbůh sám na všechny strany a konečně jsem jí vše řekl - debatoval s ní další chvíli filosoficky. To mělo dobré následky - stav proti posledním dnům podivuhodně dobrý a pevný. Náladu vítězná; tento život dráždí jako oddech, smrt. Teď skoro jedna hodina; po 1/4 hodiny definitivní deliberace a rozhodnutí, dříve než přijde listonoš; pak: /1./ a 2./ skratky/ 3./fyzická příprava, 4./ psaní. Počasí chladné a zasmušilé. Rozhodnuto zítra odpoledne něco v Praze prodat a večer provéstí akt. /— skratky —/ To, čeho by bylo nyní především třeba: la gaya energia... Mojí hlavní vadou jest zatečenost - zmaření, zrak, posledních let. Početil takto sejití se světa.. -? Bez plodů? s restaucemi silami? ať žádná naděje nebyla zničena? zdravý se základu, pouze jen „jako vyjímka“ nemocen? Cítím ehremnou řízeň.. A statečnost; třebaš zle stížen a ne valně spokojen, nejsem nešťastný; desetkrát málo člověk snéstí, než mně jest snášeti.. - A tak dále. Ale nejapností, pochybností hebné chátřy.

/21.12/ 13.8 1909

/pátek - dvě negace silněji tvrdí. - ? - zajisté největší den /tenkrát psána „fat. kap. Nro 2“/. Ještě v létě 1910 na výši. Vítězství kencem října /Bránil/. - desekeno již vrchole?... Těžko říci. Něco se lepší, jiné horší. Přelomit celý ten proces - snad proces exdravování? Přestřihnout to snad v jádře dobré vlákno? Avšak nejvyšší životní moudrost zní: Je k umění lhostejno, co se tu děje, co člověk činí - - -

Nesrat se se životem: moudrost budoucnosti. Všichni lidé serou se s ním.

Kde předělal a překonal mnoho zlého, na tom přestě uvázle mnoho mnoho špatného i kalného. Pozerujme běžného člověka: není jiný, než denní špínou a nízkostí: povolání, oběd, klepy atd.

člověk

14.
člověk nedobude žádného vítězství bez hanebných ran. Skalpy
nosit, z lebek zabíjených nepřátel pít - - fuj - - lépe ještě zabít
a skalpován...být...

22.12

Včera v 1 1/2 hod. spálil jsem v přírodě asi 60 filosofických
archů /škedal/ - doma jsem pak po hovoru siii: /viz zápis 21.7./
odložil do 6. února. Příčiny: ani stopa bázně, ale: 1./ nebyl
jsem hotov s přípravami a „předběžn.“ - a v elmi mi záleželo na
dni slunovratu, 2./ nervosní spěch, chaos - ale já chci náladu
slunnou, 3./ získání času - ještě různá přání, naděje..
4./ „Pleována“ a A. 5./ poslední pokus... - Pavel Chalupný
- práce naděje do života...

TORSO 5.

7.I 1914

Včera večer v 9 hod. došlo k ne právě příliš blahodárnému
rozkladu ohledně „10. ledna“, V II hodin jsem šel spát.
V půlnoci jsem se probudil z prvního spánku - se stopami

nemoci a E. V. /Boží Vále/. Od esensteinu zase první mocný
výbuch tohoto zcela zapomenutého dáblíčka - či velkého ďábla?
Bylo to nejvyšší hroznivá. Nemoc to podporovala - gymnast -
dozvuka dlouhé...Dnes klid, avšak pozor! Nemá tu osud své spáry?
Dále, se umíš, bratříčku, jame pohotovi k odvetné ráně!
Stav dnes obstojný - ale k řádnější činnosti jsem se dosud
nedostal /2 hodiny/ - teď kratší praxi po srarém dobrém
slavném způsobu D. s. /Deus sum/. Zase mráz, slunce a mraky a
„čerti se ženili“. Jakopak velké přípravy? Skok - a dost!
Nálada pro to jasná - jen pávek od toho čekám. - Zneuctění tkví
v pocitu zneuctění. Tedy činnost a trpělivost, což se mi nyní,
kdy jsem v jaré, únosné náladě, nezdá zneuctivajícím, mohou jimi
zítra skutečně být, budou-li v náladě hodně citlivé a hrdé.
Není nic stabilního -

8.I

Hned ráno velmi těžký svár a :. :: se zase vyznamenala.
Den skažen. Nálada otrávena. Převládá se zufivým úsilím sněno.
Od P. přišel v poledne petěšující dopis - ale jak málo!
Rozhodnutí zůstalo; jde jen o den. Neustále se na to těším -
žádný strach. Chci však, abych při tom měl se nejvhodnější
náladu. Pozor! Svárám z cesty! Večer v 9 hodin, když jsem šel
do Úval na přicházku, skoro pevné rozhodnutí a : a :. všechny
peněžní záležitosti zkrátka skoncovat. To ulehčuje. Sněno o
posledním dopise P. a Ch. asi 4 dny vůbec bez tabáku.
- Ústa pálí. Těsně před spaním ještě hádka - řekl jsem o svém
:: úmyslu. Působilo to nepřiznivé - nejhorší spánek za celou
dobu v Bereušankách. Zase vítr, mrazík, trochu sníh :: Do 2 hodin
dnes dělat...jako by...zítra..., pak silné přemýšlení

PONDĚLÍ! /12 hodin/

9.I.

Před jednou do Jiren. Teple, rozmoklý sníh, 3 tabáky tam. Doma
pak nálada neobyčejně, nečekaně dobrá. - Neboť mám jistotu.
Přes to jsem nic nedělal, jen snil. Tučného poznámka na straně
Šaldově působila příjemně...Oh, dobrý, slavný konec! silný,
nemoc chvillemi, ale vždy jen na krátko, výhrůžně. E. V. = 0;
hýbe se poněkud.

17.I

Dnes odpoledne stav značně lepší, díky mé vůli a významnému
vítězství, kterým byla překonána komicky strašlivá chaotičnost
posledních dní. V poledne v Úvalech, dva tabáky - jasno, mráz,
bezvětří. Soused klepal včera na zeď - dnes ráno kvůli tomu
hádky a :. V kuchyni leží králík a umírá - působí to na mne
silně - skoro jako „Vašek“. Přípravy, vnější i vnitřní,
pokročily o kus. Teď jen opravdovou sílu!
Obtížné tělesné trápení je druh alkoholismu...

Výsledky jsou zřejmě lepší než dříve

/není to těžké, vždy jsou ti nějak oří/ a přeměň je hned
rabiatiem v jasné myšlenky!

TORSO 7.

Každá jistota je vězením. Nejistota nejrozlehlejší vězením.
Neboť i vězení je dobré, neboť jen vězení je dobré.

Co je dovoleno volevi, není dovoleno Jevovi. Kdo není duch
vznešený a přesto se stal milionářem, toho nic neomlouvá.
Řeknu-li „svět“, rozumím tím „já“.

Že nejistota náleží k podstatě světa - to odlišuje mne od
skepticismu, který ji přisuzuje „jen“ lidskému myšlení.
Já svět a myšlení identifikuji. Jsem prvním důsledným skeptikem.
Pamětní otázka k vybudování „konkrétního ludibronistického
světového názoru“: Jak bych, být Bohem bohů, vybudoval svět na
základě: „Svět je Absolutní Hra své Absolutní Vále“?

Všechno jest Můj taklike lesk.

„Bylo by k politování, kdybych teď umřel - musím ještě připojit
důležité dodatky k Parergám“ - řekl několik dní před svou smrtí
Schopenhauer. Blázen, nízký chlap: Vše se u něho točilo kolem
knih, kolem „děl“.. Z těchto bot vyrostl jsem už v 18. roce.

Nynější studium Nemoci ::: Praxe je charakterisováno takto:
„Kočí, kočí!“ Kočí /zastaví své koně/: „Co je?“ - „Chci vám
řici, že jedete dobře, jedte i dále tak!“ Mojí koně stojí tak
vliven Nemoci ::: Praxe často po celé hodiny - pokud se mi
nepodaří správně jim poručet, aby stejně dobře pokračovali v
jízdě. Stav se stále zlepšuje, vnější postavení zhoršuje.
Nevěho nic - mám pokoj. Sebevraždá převládá stále v nejvyšší míře,
válněji než kdy; nestane-li se zázrak, udělám si konečně ten
pěkný výlet. Počasí sprvu teplé, chvílemi pěkné, teď ošklivé.
Byl bych úplně blázen, kdybych tu zůstal v těchto poměrech
ještě další sámu. Se spalováním již započal - Mnoho intelektuel
práce - rozličné. Vše s pěknými úspěchy...: Poznávání - aforismy
- romány - praktická filosofie, „boží praxe“ - vše jde krásně,
- čarovné aspekty - puk by člověk vztekl.../, „Bylo by žalostné,
kdybych teď umřel - musím ještě připojit důležité dodatky k
Parergám“ -: červí takový hmyz se jen křečovitě drží knih,
jen „děl“!/. Nemoc ::: Praxe - nesmírné petiče! Teď ovšem již
lápe. Největší pozoruhodnost: právě I.II - jako loni, docela bez
předsevzetí, spíš donucen - suspendována Nem. ::: Pr. a místo ní
postaveno heslo: „Úplná volnost“ /trochu radikálněji, než
loňské 3X/; důstojně, aby se postavilo po boku snu z 15. V. 1900
a smíjí na křikavost! Tato praxi jen tento jeden den - pak
2,3 dny klid - odraevání důsledkem toho. - Po „Ofech“ se
ztratil. Paní Martínková tu byla se šikovným děvčetem - jen den.
Asi 26 docela malých králíčků. Paní Kl. zase mluví s paní Vlasá-
kovou. Hlavní petičení a předmět snění neustále válka..

Já - vále - příbuznost - totožnost - - -
Svět, toť vědomí štěstí z absolutního vládnutí.

Na slunci ludibronismu se všechno proměňuje v páry.

Svět nemá být brán vážně: důležitá zásada; ohromné revoluce z
toho.. Esprit je vždy jen; „jeu d'esprit“ je pleonasmus. -
Odstup od věcí i myšlení, jdou-li dobře, stojí-li dobře;
Neodstupuj od mrtvol, sice budou žít ve tvé paměti stále jen
jako mrtvoly. - Mnohý duch je složen hlavně jen z takovýchto
mrtvol.

„Příčina“ má být převedena na důvod, poněvadž je toliko myšlenkou. Příčina – Vůle má být převedena na impuls, „motivum“. /Schopenhauer: Über die vierfache Wurzel des Satzes vom zureichenden Grunde./ Causalita a voluntarita jsou identické.

Teprve dobrá střída, souhra síly a slabosti je opravdová ctnost – síla. – Mlčenost tebe, co nové – jasnost podzimu..

Špatné počasí mi výtečně svědčí; Kr:Pr. /Nemoc:Praxe/ neobyčejná. Nic nového. Vše odevzdáno plamenům. Ostatní mohou být skončena vždy na dvou forech. Jsem svoboden. Pravděpodobně 24.II – Nová bitva rusko-něm rak.

POZNÁMKY A DODATKY

K TORSU I.

13. srpna 1909

Ve svém životopise z r.1924 napsal L.Klíma o tomto čase: „V zimě 1909 zemřel etec – právě, když došli poslední pohledávky, které jsem měl u něho – Zastal jsem po něm jeho baráky. Byly na nich dluhy, ale při prodeji mohl jsem odnést 10–12.000zl. čistých, kdybych se byl o to jenom trochu staral. Ale právě toho roku a následujícího dostoupil jsem vrcholu svého dosavadního života: našel a partiellně přisvojil si Deceasenci“.

V jiném svém životopise /Moje filosofická konfese ve „Vteřina a Věčnost“, str. 170/171/ sděluje Klíma:

„Po belletrii vřhl jsem se, po prvé soustavně, a vášnivě ještě větší, rázem na filosofickou praxi, s cílem: zabít všechno utrpení, dojít neměnného blaženého klidu filosofickým, aeternitním hledáním na vše, souveránně kemandovaným, zorganizovaným.

Ani den od té doby jsem se praktikování filosofie nezpronevřil, – a vůbec nebylo v mém životě nejmenších pokušení Krista ďáblem, Herakleových rozcestí. Úspěchy nebyly řídké ani bezvýznamné, – Úspěch se nedostavoval. Posléze dospěl jsem k výsledku,

že je podmíněn nejválnějším akceptováním egosolismu; a odtud povznese se, v srpnu, v 31. roku, k něčemu ještě neskonale vyššímu: k Deceasenci Co do intensity, – snad vrchol života.

Ne již decifilní ataraxie: bytí Bohem bohů, Vším stalo se teď mým cílem: a bezpřetržitě na to dosahoval jsem ho přechasto, – v jistých měsích ovšem jen; ale jaké to bylo!.. Obšírněji vzpomíná Klíma dne 13. srpna 1909 a jeho významu pro svůj duchovní vývoj v dopisech svým přátelům Ing. Antohínu Pavlovi a Ing. Miloši Srbovi.

Dopis A. Pavlovi napsaný ve dnech 13., 14. a 15. dubna 1914:

„V očích se mi zatemňovalo, takže jsem musel usednout, když 1911 spatřil jsem po třicetiletém odloučení od kunratického lesa svatá místa mezi Libuší, Dvory, Lhotkou a Choluticemi...; místa, která barevně slila se v jedno strašidelné tělo s přečetnými okamžiky božskosti, hodinami hřimavé alávy a letu, týdny vznešenosti let 1907 až 1911 – – kdy mě já v Já Vědného Vítězství, Summi, Všeho a Jediného, Nihilentis předsedá, nezměrně vysoko nad světem světla i myšlenky se vznášející, vše jen za kusy Svě vlastní Záře považující, jen Sebe samé v Sebeobjetí affirmovalo, vše chtějící, protože nic již nechtějící, vše féericky mimo sebe vidící, protože v sobě...R. 1909, v pátek 13 srpna, – duse negationes fortius affirmanti – to bylo, když v lese „Kamýku“, ve mléce, dusné záři řídkým, bílým závojem obestřeného 4/2 hodinného slunce, vyzářila se mne, po dvouletých nábězích, nejmilejší, nejatrávnější z myšlenek, jež člověk kdy měl: být již v tomto životě v podstatě vekuťku a cele a plně, Deus, creator omnium! již zde v podstatě jednat, jak On jedná v nej-

vyžetím svým svou! a spolu poznání, že vše křivé, pro křivě dosahujícího. Člověk von plně ultra. Tělnost, j. zcela samostatný, a od doby, že člověk umí tato myšlenka myšlenky v a dostatečným ve smyslu svého aparatury, existenci... – a ovšem egosolismu.

egocismu. - A od té doby držela mne tato myšlenka myšlenek v
démantovém zajetí a bude mne tato držet věčně a já Jí! V bájný
květ nejvyššího kladu, volnosti, aggressivity, rozvila se tenká
přísní spravedlivého osudu má laboriozní existence, předurčená
hlavně k defenzivě, orání v granitu -! K monotónním bojům s
neuchopitelnými příšerami, lidem vůbec neznámými, jímž však jedno
se zavládne ať zavládne pravá svědomitost a poctivost myšlení a
opravdovost a souverainnosta vále, polovice lidstva podlehnou...
Nebl jsem Vám již, kdo jsem: první záběsek Nemírného Dne, jeden
z avantgardy přicházející a daleké armady anthropotheity, jeden
z četných snad ptáků, kteří v únoru ještě daleko na sever přilétá
a žmahem časné hynou; z paradoxních jen oráčů, jiným sklizen a
slávu připravujících, sebe téměř nikdy nerozluštěvších, svůj
dosah a význam nepoznavších, za špatné, chorobné se zaměňujících,
své tajemství a poklady do hrobu s sebou beroucích.. - Tedy:
do království božího vkročil jsem jen očima, nemohu však..
Gile svého: perpetuevat, organicky si inkullovat boží stav,
jsem zatím nedosáhl, - hrem mně do hlupé palice praštil
tisíckrát držel jsem to už zrovna v hrsti, od Adama neměl
nikdo takové příčiny k vzteku! Předčasná vále má našla špatný
nástroj v myšlení mém, k jiným prápravným bojům odsouzeném, jím
zchaetisovaným a rozdrápaným, Jako Alexandros ve své armádě v
Indii, když chtěl dobyt svět: A několikaleté sběsilé, vše zná-
silující útoky/máj čestný titul zní: Invitae stuprator Minervae/
sesílily oslabení a rozvrat; prašivá seldateska jala se plnit
stany imperátorevy..Advesperavit..Prosáten sice, jako po
západech takových ani jinak nemá být, soumrak máj červenakem..,
- i nec má byla by jen petrohradskou nocí, ale proč být
vespertilienem, nemohne-li stát se orlem? Advesperavit..Láza,
jaká nebyla by se směla u mne dříve objevit, navštěvuje mě
zaneřáděné pekoje. Příšery z pekla bušívají k půlnocím na má okna
Draží setby vzcházejí. Výše matí se za pokusy vystoupit na ně.
A objevují se symptomy, jakoby máj starý, slepý pes: osud,
nechtěl už poslouchat a appertevat. Víte-li pak, kmotře proč
neudělal jsem to, co za těchto okolností zdá se samozřejmým:
jít si lehnout - ? Předně z pomstychtivosti: ó alespoň některé
Rudelsführer mé seldatesky v okevech uzít a umřít! Dále vzal
jsem si k srdci Březinova cukrkandlová slova: „Kdo ze života
odchází, podoben je nemocnému, jenž od lékaře nad ložem jeho
stojícího ke stěně se obrátí“ /sic ferme/. Namítl jsem si
sice, že by mnohý zemřevší nemocný na živu byl zůstal, kdyby se
byl k dektárčeti vždy obrátil předtím; že prací lékařskou je
je předčasto jen udržet pacienta nevyléčitelného, aby se co
nejvíce let na loži probrešel, prořval, přehnil, přesral se do
prádky: že Dr. Animální Život je pod dvojítem maskou: vrchní
vampyrí a spodní lékařskou ve skutečnosti na konec přec první:
příšerným vampyrem, vysušovatelem duší, že Bř. strhl sice masku
prvního zdání - ale druhé už uvěřil..; že tato poněkud špitální
a pudová filosofie a ne právě přísnou filalethou povahuje
tenhle život - okamžik, život - meřskou kapku, s mořem v jedno
splývající, se celek přilís v sebe uzavřený a hotový..; že není
vůbec, ve věčné lerrrelační undulaci, strát, že vše myslitelné
se ve světě i jednotlivci zrealisuje, že tedy lhestejno, co se
daje; že nutné je svatým, že vše, co člověka potká, po jediné
úzké stezce vede k Nejvyššímu, t.j. dosažení Všeho. Etc.
Ale tu, za třetí, četl jsem, co Zosima, ideal Dostojevského,
povídá: že nejnešťastnější ze všech duší jsou duše sebevrahů,
že sebevraždinka je, - o Empedoklee, Likurgu, Hannibale,
Uticennský, Napoleone! - vrhel ničemnosti a že ~~že~~ dle ruského
mužika je hřích za lety tyto se modlit..A kensterneván,
cor contritum quasi cinis! zanechal jsem satanských těch
myšlenek! Vzpřímile mne sice Zosimovo ujištění, že přes to
„odvážil se“ přece jen za ně se modlit, - ale hned přerval
radost mou sáchat ukrutného blití. Chcete-li, monsieur, spatřit
všechnu možnou ~~zanechal jsem~~

Všechnu možnou dopravovanost ve fokú, - v tomto "obrazu" je "nic aut plus etiam" jímate: tot "ba" in "efflorescence" kvěstánstí
(dět)

V dopise Mileši Srbovi ze dne 4. listopadu 1917 píše Klíma:

Narad, těžce a ne beze strach rozepisují se o těchto věcích; je to vyvolávání duchů, při němž se vyvolavač v kředích svíjí. Dlouho již tomu, co jsem ty předrahé pekelné fantomy poslal spát. Nebudím je ze spaní, chci, aby odpočinek jejich byl nerušený, by se mně jednou probudili mladí a krásní. Nechodím se ani na ně dívat do jejich příšerné ložnice, a vejdu-li tam přece někdy po špičkách, sotva je poznávám, své dlouholeté každodenní soustolevnky; pozapomněl jsem i jména jejich. A jen s jistou hrůzou navštěvuju je! činí na mne dojem mrtvol... Jsou snad jimi?... Ale samozřejmě spánek je smrtí, smrt spánkem; procitnou jistě, - lhostejno, budu-li pak vidět ještě těmto myopickým očima či jinými, které Tellus dosud nezřely!... Spánek: jedno z ~~hlavních~~ hlavních slov moudré chytrosti... Čím co vyšší, tím víc potřebuje to spaní. Nejvznešenější skoro jen spí: tak kotata nebo myšlenka „Deus Sum“ Tato spala až do 31. roku mého. Byl jsem si sice dávne před tím vědem samozřejmě jinak pravdy, že egosolismus činí mne Bohem, - uvedl jsem to též už ve svém spise ^{††}; ale považoval jsem ji v hloubi za pouhé theorema, z něhož nemožno prakticky těžit, - nezabýval se jí dále téměř nic, probudil ji jen proto, aby jí řekl: „spí dále!“

††/ Viz „Svět jako vědomí a nic“

„Absolutní subjektivismus je nejvíce povznášející, krásou, lákavou, přiznivou filosofickou možností: činí individuum vším, „behem“, - plně sensu; ponechává pole pro všechny možnosti, ku př. dosažení finalní „bláženosti“, - ostatní rozumné filosofie jsou víceméně „bezúčelné“...; - proto by zasluhoval stát se filosofií všech, kteří jsou s to plně jej pochopit - , - to ovšem v případě, je-li láživý. - Absolutní subjektivismus zůstane „nám“ otevřenou otázkou.“

Stydím se, že při pozdějším nežertovném probuzení nebyla vůle má obzvláště častně účastna. Vehnala, zatlačila mne do ní poněkud filosofická praxe, kterou jsem kol 30. svého roku zběsile provozoval. Mým cílem při ní bylo osvobození od utrpení generální lhostejnosti a jinými prostředky. Neměl jsem tu velkých, nápadných úspěchů; plul jsem tu dlouho zbaběle ve vodách sticismu, spinozismu, nietzscheovského dionysismu, upaničadismu, - ale to vše nebyl jsem já, - celý způsob této praxe ovšem nemohl vyhovět mně, - mému základnímu absolutistickému instinktu. Věak, v interessantní nevědomé poslušnosti jeho hlasu stoupal jsem od původního potírání nepříjemných affektů stále výše k absolutnímu, božskému, - až konečně v srpnu 1909 zjevil se tu, skoro sám sebou, sluneční přízrak mé myšlenky - Deus Sum! - mé ne-li nejhlubší tedy největší myšlenky, největší myšlenky země, non plus ultra pro všechny časy, před níž vše téměř, co kultura stvořila, jeví se skoro neviditelně malým a opovržení hodným - náhlá hranice jediných dvou ér ducha, za níž vše je bezedně černé, před níž vše bezedně bílé. Zjevila se ne již jako ono ssinalé theorema: jako bych byl Bohem jen v jakési hloubi, v jakési vlastní podstatě potenciálně, Bohem hluboce spícím, zakukleným - : zjevila se v podobě tisíckrát gigantičtější, zářivější, hrozivější, jakožte atrešlivá jistota, že jsem Bohem v nejplnějším významu a rozvíti, Bohem actu, bdícím a skvěle obnaženým, Bohem se všemi tituly, praedikáty, insigniemi Boží Moci, jejími prostředky, projevy, povinnostmi..., Iuppiter nunc tonans... Bylo by nesmyslné pokoušet se o vyjádření, jak zjevení toto působilo, jak na člověka nutně působit musí. Tolik nepochybně, že atrakční síla jeho je nekonečná; není vzpírání se proti ní u ducha, jenž aspoň malou část jeho užřel, jako není vzpírání se proti mohutnému stroji, který zachytil jen cíp oděvu; všechna budoucí pokolení

jnu zblala samozřejmě má, nebude vs. filosofie ps. Egoismu.

tak neodeštelatelný je, že generace, které nebudou silny dost, aby pochopily jeho nihilistní, metalogické, ludibitionistní konsekvence, odhodí všechnu svou víru v pravdu a logiku, vyzují se ze zdravého rozumu, obětují nejtvrdší svá přesvědčení - jen aby mohly jít ke nejzjevnějším ze všech strašidel... - Idea, která původně měla mně, - jakožto nejvyšší povznesení se, sloužit mně jen za prostředek k aboliční utrpení, stala se teď cílem, vyplnila celou duši; jako něco nejnižšího odhodil jsem dosavadní praxi, jen jeden cíl vidě od té doby: stát se Bohem, v nově uztené jeho podobě, trvale, jako jsem jím býval okamžiky a chvíle. Cíl zdál se tak blízký, dosažení tak lehké, samozřejmě skoro...; a vskutku, ohromná vášeň, kterou jen cíl tak ohromný může zažehnout v člověku může jen vzbudit illusi, že nedosažitelné je možné a lehké, - může je snad vskutku možným a lehkým učinit! M následoval čarovný rok, nádherný dest, aby vyvážil, prozářil tisíc nejstrašnějších, nejčernějších životů. Žluté, slavnostní, mrtvé tiché záře podvečer ní, ve skalnatých údolích strašící, viděly mne nesčíslněkrát skákat a potácet se a tančit a smát se nahlas a zařvat - Byly chvíle a doby, kdy, nepochybuje v nejmenším, že jsem Jím, jednal jsem tak nenuceně jako On, jako lidičky se zdraví a šátku hrají, po Jeho nohou chodil tak pohodlně, jako se chodí v bačkorách - ve stálém vítězení k vůli vítězení Sebeaffirmuje, Sebeobjímaje, ve Věčnosti jen žije, stojí nade vším, mimo vše, nedotýkán ničím, - vše lidské jako šedivý malinký oblaček hluboko pode mnou. Tenkrát řekl můj dobráček darebáček advokát: „Žasnu, jak málo se p. Klíma o své věci stará“; úžasné bylo ve skutečnosti, že staral jsem se o ně aspoň trochu... Někdy tíčila mne tehdy myšlenka, že samozřejmě nesmím se se svým egocentismem komukoli sdělit, že pro „kulturu“ nebudu já, nebude právě to nejlepší existovat /a v skutku zachovával jsem tu po několik let úplné mlčení, - dnes, jaká demoralisace, nestoudnost, - a hrdoost zároveň ale jednou, když v Boží náladě na myšlenku jsem se podíval, vybuchl jsem nad tím, že mne vůbec mohla tížit, v homerský smích, při němž skoro bych se udusil. - Měl jsem mnohá, měl jsem krásná vítězství; jedno veliké vítězství nezazářilo: přeměna bleskovic ve stále slunce; S krajním úsilím i energií a nejurputnější zbesileostí attakoval jsem tři léta sterfmi prostředky: myšlením a jednáním, nečiností a čekáním, sněním, bojem, vzdorem, rabiatností, mírností, četnými, nové tvořenými metodami a úskoky, myšlením a síly, askesí, soustavnou sebevýchovou, skoky, heroismem...; nyní vidím, že každý z těchto kroků odváděl mne, očarovaného bláznem, od Cíle dále místo blíže. Na konec změnila se celá praxe v suřivě znásilňování celé psychy; rozbíhal jsem se už jako bez rozumu jako beran hlavou proti hradbám věčného města, máchal bez přestání bestiálníma tlapama proti vzdáleným oblačným vidinám. Blednouce rozplývaly se stále víc a pitvornějšími a pitvornějšími se stávaly až na ztratily všechnu skoro podobnost s tím, čím bývaly; lebka trkáním polo xidiotštěla; z duše stal se pomalu zehradlý, sterfmi ohyzdnými ohorebami prolezlý, smetveřený stín... Tři cesty byly teď přede mnou: pokračování v dosavadním: na konci jejím seděla pitvorně šklebící se Bolest; absolutní heroismus a lhostejnost činu: na konci černě strměla Smrt; a provisorní návrat k lidskému. Rozhodl jsem se pro návrat k lidskému. Však ukazovalo se to těžkým; ukázalo se nemožným; ukázalo se mně, že zcela bez Božího žit nemohu, že jem bez něho nikdy mnežil. Byl nutný kompromis. Po dlouhém hledání našel jsem jej v parole „Síla!“ - se. božská síla, - stejně jako vůli jinak než absolutní, nedovedu si sílu myslit jinak než božskou. Praxe „S!“ je podobnou slovní praxí, jako Vm v paroli J. A. V. doporučuju, však o něco skromnější, přiměřenější potřebám více nemocného. Parolí „S!“ vzal jsem si z Boží Praxe schema, stín její, - alespoň kůži vyopenou její, podobiznu místo vypočteného. Nemaje ohromných ambicí dřívějšíka přece jen parolí tou do jisté míry žiju v Božím a mám v ní zároveň památku na žití v lidském. Měhu takto být dal žití jako k...

pro žití v lidském... Měhu takto být dal žití jako k...

A zdomácnění zde a zapustit

kefeny cítím se být, totálně vzato, spokojeným, klidným, pevným, skero šťastným, až nevylišal jsem se ani zcela dosud z ran, utržených na cestě za boží korunou. K blahu mému přispívá těšení se, že se zase sejdu se spícími mými miláčky, - v jejich celé záživé realnosti... Snad teprve tisíciletích /PO-/, - ale to je bagatelle!... I jinak je svět jen krásný a dobrý pro toho, kdo našel svou pevnou půdu a sílu... Je něco nevyřetelně nádherného už v tom, že je někdo vlastníkem existence.....

Včera večer u Fišmajstrů

Hestinec v Modřanech, „U přístavu“

„Je pravdou stejně van...“

Citát z básně Svatopluka Čecha „Na Valdštejně“ /-Sebrané spisy X., Čtyři cykly básní, „Z petulek“/. Právě této básně Čechovy si Klíma velmi vážil pro její filosofickou náplň. Citoval z paměti, proto nepřesně. Uvádím tu celý příslušný odstavec se správným zněním citovaných veršů:

„Nechť slovy prázdny ten onen věk se baví,
nechť jednou krásu v před, zas pravdu v čelo staví,
ó věšte: pravda, krása věčně bydlí v sobě,
jen v pravdě pravda žije, pravda v krásy zdobě.
Kde pravda bez krásy, to pravda není celá,
toť zlovuk vyrvaný je z božské symfonie,
jenž v celek souledný jen větší pávab víje,
a krása bez pravdy je prázdna slupka skvělá.
Leč pravdou více jest, než mnohý mudrlec tuší:
Jest pravdou nejen sval, jež ocel pitvy raší,
než také kouzlo divné, kterým onen sval
kdys v dívčím usmívání hochu rozum vzal;
jest pravdou nejen van, jenž lupením se snuje,
než báj i tajemná, již snílku vypravuje;
ne pouze vnější svět, i obraz v jeho duši,
co člověk vidí v něm i co jen matně tuší;
i všechno blouznění, jež duchem lidským zmítá,
ať z oblak stvůry své, ať z hrobních stínů splítá, -
vše pravda jest, co v skutku člověk myslí, cítí
a lež jen to, co prázdnotou skořápkou se třeptí.“

K TORSU 2.

Zustand gut, Kr. - 0

...stal jsem se znatelně silnějším /ale i nemocnějším, blbějším?/
Morg. im Bett kran. Denken

...nach peinal. unges. Denken...

Zkratku Kr. štu Krankheit; Kran. Denken štu kankhaftes Denken;
peinal. unges. Denken - peinalich ungesundes Denken.

Jde tuvozně o duševní stavy, onichž mluví poznámka na str. 19

„Duchovního přátelství“.

Tělesných chorob byl Klíma ušetřen, sám o tom píše:

„Nap. často byl - třeba lehce churav; já nikdy, influenzu jsem měl, asi 12letý, asi 2dny - nebyl bych ji dostal, kdybych byl tenkrát vše dělat mohl, co mě mé instinkty velaly: - a pak nic už obyčejná /i senová/ rýma a bolest zubů neplatí snad za nemoce“

Stav Klímou zvaný „Nemoc“, je nerozlučně spjat s jeho filosofií „filosofickou praxí“.

V dopisu M. Srbovi z listopadu a prosince 1916 /Filosofické listy a další/ jej Klíma charakterizuje jako „permanentní zuřivě napjetí vůle“ a jako „specifickou, strašnou „Nemoc“, kterou možno nazvat: musit s násilným sebepřemožením křečovitě myslet“. Pro důležitost cituji zde i další místo z téhož dopisu /Filosofické listy L.K./

„Tato „Nemoc“ sama o sobě jest obsáhlou vědou; pokolení budoucích statisíciletí, - odsouzená z polovice jí vymýt, příkypnou s obdivem k této a všem předchozím vědám, - tomuto jistému svítání o II. hodině předpůlnocní...; experto crede... Zeela neobyčejné zdraví animálních instinktů je podmínkou, aby

uvolněl svou pr. pomocí varázek. Nemoci j. upodlěhl. Až do 26. roku směl jsem se lodem. Tělo směl se, když jsem vikal, - že j. vylovně, alyl v. l. do 30 let; tak krásně to bylo. ---

„Mimo u sebe nesetkal jsem se s „Nemocí“ ani s a. k. v. /absolutně komandující válí/ nikde, – nikde ani zblá nechal z toho, co jsem o věcích těch napověděl. Psychologická, hl. psychiatrická heleta nazve s přírodovědeckého svého hlediska případ můj pouhou nízkou chorobou; se staneviska metafysického nebe-li se staneviska myšlení je však stanevisko přírodovědecké i „psychologické“ pouhým idiotstvím, heletským heletstvím.. Ale i já sám dlouho jsem a. k. v., nazýval skoro jen „ná nemoc“ že jsem ji poznal jako nejvyšší ctnost a zdraví – a tudíž jako něco, co je u člověka nutně v počátcích svých nemírnými neodrůbkami provázáno, – že řekl jsem k sobě bez výjimečně „ano!“ – „je“ z největších činů mého života..“

Obsah tohoto odstavce je nutno mít stále na mysli při studiu Klímových deníků, jež jsou zde vydány. Pro důležitost této partie ve filosofii Klímově bude zde otištěna některé vafajnosti dosud neznámá místa z významných myšlenkově Klímových dopisů Ing. Antonínu Pavlovi. Z dopisu z 12. prosince 1913: „Není mým zvykem, aby se mi sle vedle, není mou možností, aby se mi mohla sle věsti! Pohladí-li něco po srsti má svířecí přání, jde to bežákem, jež ve mně je, proti srsti, neboť uspokojení svířecí: člověka v člověku je poškopením Beha v něm; a naopak... Nikde a nic nemůže se mně sarděčit, ale právě proto svírám vše v zářném objetí..Ovšem dosud jen nedeckonale. Jsem embryonální lidskou budoucností, o níž se ve mně – neříkám, že jen ve mně – rozhoduje. Nutno u mne ostře oddělovat celé to stádo svířecích instinktů: dosavadní lidskost – a válí k absolutnímu komandování všech mých duševních stavů, tuto mou vládnoucí vlastnost; – budu-li ještě spisovatelem, stanu se především památný jako psychologický methodolog. Dodělala se ve mně už pěkných, paradoxních úspěchů tato bežsky komandující válle, tato paradoxní, krásná příšera; zaplatil jsem to tím, že celá komandovaná, masivá horda zkroutila se pod patou její v pěkně chaotický chuchvalec, téměř nerozpoznatelný, – ale dosud budou gordické uzly, budou i meče! Zpola: nahoru tomu teď stále, kdykoli jen povolím, v železném moři vítězné slasti, zpola: dole jsem jednou otevřenou ranou, jako ďábel v Záhřebově Loži: S jedné strany hoří jako oheň vznatý, s druhé mrane v kámen leževatý. Victoria Anterna, – v počátcích svých – , překládá se dle češtiny: věčná bití. Jsem počátek, první pokus o radikální vylétnutí z dosavadní instinktivní lidské hevadskosti, padání toho, kde uří se chodit nebo jezdit na biciklu, – „nemoc“, stejně svatá, jako nikdy neoceněná –

Až do doby, kdy jsem Vám poslal poslední lístek, vedle nemně naopak relativně výborně. Moji čerti choulili se tiše dole, byl jsem veselý, „šilý“, skoro „de světa“, aniž jsem při tom suspendoval s vlády komandující válí, o níž jsem mluvil – : po internoznu v I. polovině listopadu stal jsem se totiž opět s dobytka schematem, tímto nejvyšším, nejživečnějším, co jest, představenou světa, bežákem, pekelnou září kontradiktornosti. Tělesně nebyl jsem nikdy dekenaleji zdravý a silný. Celé dny se do bláta a sněhu neobout, bez i rýt, hodiny, při tom kouřit na poli, mokré hlíně, aniž by se jen stín nachlazení člověka dotkl, – to dokáže jen cikán, já a leda tu a tam nějaký syďák..“

„Má vádčí válle je příliš nevá, mladá křehká, než aby mohla pracovat se zdarem v tomto řemesle prostých, vnějškových duší, než aby musila nevěhazet v kompromisy s instinkty, které jsou jejím fundamentem, a mým synem a místečkem, jemuž se říká osud, – potřebuje příznivé pohody, má-li žít; na štěstí nepotřebuje žít...Šel jsem do H., abych učinil pokus o ozdravení komandované oné zchaotizované hordy. Vím teď, že restaurace její je možná, že postupem času mohl bych tuto odbojnou hanebnou armadu zorganizovat, – i v tomto životě ji ještě k výšim svým povznést; ale vím i, že za přítomných okolností bude se choroba naopak stále horšit. Přihlížet tomu nebudu..“

„...přerušit bez vítěství mnohý myšlenkový pochod je má svědomitost, mámu instinktu po hotovosti, po absolutnosti, po vládě nemožno; pokusím-li se o to, třeba hodiny vrací se myšlenky a valí ustavičně k nevyřízenému úkolu, zejíci ráno a to tak mocně, že ať zaměstnává mne cokoli sebe intenzivněji, i kdyby o můj „život“ šlo, nepřešl to nitro mé víc než let vrahce kol....“

„Neupírám, že je v mém případě prozatím jistá chorobnost; ale casus můj je něco v podstatě jiného naprosto, přes zdánlivé snad podobnosti, než např. „násilné myšlenky“ /např. vtírá-li s někomu násilně v mysl pořadí: zdali pak důležité psaní, které jsem házel do schránky, nepadlo místo tam na zem? – věc to jen affektu – / a podobné profesorské příhrádky, kam neuropathologická prasata a podobný dobytek by jej asi hned zafazovali.“

Včera tedy skončil jsem b. p. – boží praxi

...bych se cítil nenuceně D. – bohem/-Deus/

K TORSU 4.

Nur mit Freude, ohne geringste Spur d. Furcht denke ich an die heiße That.

„Smrt,“ říkal, „neliší se od života.“

„Proč tedy nezamřeš?“ odvětil mu jeden.

On na to: „Právě proto, že v tom není rozdílu.“

Diogenes Laertius /I-35/ o Thaletovi

„Jen s radostí, bez nejmenší stopy bázně myslím na vysoký čin“. Tímto místem vstupuje do souvislosti Klímových zápisků, jež se nám dochovaly, motiv sebevraždy. Protipoly smrt – nesmrtelnost, nicota – věčitost jsou ze základních problémů Klímova vnitřního světa a problém sebevraždy se tu objevuje zcela logicky. V duchu Klímovy filosofie, vlastně života, však sebevražda u něho není problémem papírových rozvažování a „soudů“, nýbrž rozcestím životním. Jeho hledisko na sebevraždu je dáno celkovým hlediskem myslitele a v tom je rozhodující Klímova, jak sám to zve, „základní dispozece“, totiž „rozený idealismus“. /Vteřina a Věčnost 166./ „Nikdy jsem ani nemohl sápochybovat o své věčnosti. Že v ní téměř nikdo vsakutku nevěří, pocítováno mnou vždy jako nejprůběrnější lidský dokument“ /tamže/ Te byla příčina, že již ve své knize z r. 1904 mohl napsat slova: „Myšlenka na smrt učiněna nejaladším ze všech snů!“ a „Každou vteřinu vraždíme nešetněkrát, – prozatím nejsem pouze lidé na světě. „Vražda nebo sebevražda“ – bylo by alternativou, kdyby sebevražda byla možná, kdyby věčná vražda nebyla nutná“ Na tema nesmrtelnosti, tedy nemožnosti sebevraždy, je komponována skladba „Smrt a věčnost“ v „Traktátech a diktátech“. Tam je řečeno: „Jasně letní poledne bylo, a on ležel na ekrají lesa, temně pahorku věšního. Krok před ním nela propast. A za ní tetelila se v šáři a horku nekonečná rovina; nic téměř nemohly oslněné zraky pro světlo vidět. „Není světlo,“ tápal se, „totéž co štěstí? a štěstí teták, co – bolest? nestveřily všechno utrpení, všechnu tmou jen zraky duše, věčnou šáři oslněné, – aby si od ní odpočinuly?“ A v nasechistní, bolestné rozkoši zasvíjel se mu duch i tělo, – a přál si zemřít... A pak myšlenky jeho se kamsi rozlétaly, mystickým, poledním spánkem vábené...“ /str. 137./ Zejíci propast a za ní se v šáři a horku tetelící rovina je klímovskou ~~metaphorou~~ metaferou pro poměr: smrt – po smrti. A subjekt této skladby, hovoře s přízrakem Smrti, praví: „Jsem nekonečností, jsem Báhl!... Ale – co jsem teď? Uzavřen v těsné, temné truhle tohoto zvířecího života, .. Hanba a hnus!... Ale co brání mně, abych promáchl ihned tenké její stěny? Jen zbabělost, Oh, cítím nad slunce jasně, že „sebevražda“ byla by pro člověka samozřejmostí, kdyby nebyl tak bídny, slatý, nízký, zbabělý. Okamžitě mohu mít vše – , proč váhat! Okamžitě mohu, okamžitě chci ležet ve tvé náručí!“

Sebevražda tu tedy není aktem „popření vůle k životu“, ale naopak jejím křivým výrazem. Zdá se mi, že celý Klímova, nazvěme to tak, „filosofie sebevraždy“ je dokladem psychologické hloubky, se kterou někdy Schopenhauer dovedl vidět věci života. V „Die Welt als Wille und Vorstellung“ čteme: „Nejsouc ani zdaleka popřením vůle, je /sebevražda/ projevem silného jejího uznání“ a o několik řádek dále „...pevná, vnitřní jistota, působící, že všichni říjem bez ustavičné hrůzy před smrtí, jistota totiž, že vůle nikdy nemůže zůstat bez projevu, podporuje i při sebevraždě čin“. Zcela opačné, od základů opačné, hledisko vidíme u Dostojevského: „Konec konců je jasno, že samovražda, kterou ztracena je idea o nesmrtelnosti, stává se nejvyšší a nejnevyhnutelnější nezbytností pro každého člověka, jenž se sotva pozvedl ve svém vývoji nad hovada“. „Bez přesvědčení o své nesmrtelnosti přetrhávají se svazky člověkovy se zemí“. Kdežto u Dostojevského „nesmrtelnost, slibující věčný život, svazuje člověka tím pevněji se zemí“, podporuje u Schopenhauera tatáž „vnitřní jistota“. Kdežto u Dostojevského ztráta víry v nesmrtelnost je vlastní vnitřní příčinou sebevraždy, je u Klímy mohutná jistota nesmrtelnosti popudem k vystupňování Schopenhauera „projevu silného uznání vůle“ do přímé glorifikace „božské sebevraždy“. „Poznání, že není ještě zralý k božské sebevraždě, bylo jen malým obláčkem na zenithu jeho života, kterým byla tato hodina nejvyšších poznání – cítil snad v hloubi, že v nadiru probudil se strašný mrak, Věčný Mrak, a že se dal vzhůru k zenithu na poched?...“. „Jen a rozkoší myslil na smrt, a myšlenka na sebevraždu to byla, jež udržovala mu deset let život jak pravila smrt: „jen ten říje, kdo jediné mne miluje“...“ Toto celé Klímovo dílo prostupující vyzváním smrti je výrazem mohutného uznání vůle k životu, životního kládu. Totéž, co viděl Schopenhauer věst ruku sebevrahy, totéž, co je vlastním jádrem vnitřní jistoty vyslovené v pregnantní větě Hegelově: „Das Wesen muss erscheinen“, je i z Klímových „základních dispozic“ a určuje i jeho poměr k těsnému bytí. V jeho díle čteme i arci i věty jako: „Hrdý odejde ze života, kdy chce; všichni však lidé nechávají se z něho jako z hospody vyhodit“ a zdá se snad, jakoby jeho „praxe“ právě v tomto bodě neodpovídala hledisku „hrdosti“. Leč právě postoj vyslovený tímto afforismem není postojem Klímy – filosofa totálně platným. Je to jen fosilie z jeho doby stoické, zahalená do slovního radikalismu. Jemněji než proletář Klíma vyslovil tutéž věc císař Markus Aurelius ve svých „Myšlenkách“, „Z kamen se kouří: odcházím“, ale jaká je propast mezi vyrovnaným a steskem a vědomí marnosti obestřeným Markem Aureliem a extatickým, vaničovým básníkem životní síly Klímou. – V „Duchovním přátelství“ je list Klímy Chalupnému /str. 57.–60., viz i poznámka o sebevraždě tamtéž na str. 110/ o „Odehodu“. Ažkeliv se Klímovi právěv letech 1913–1915 „a kamen se kouřilo“ a „Odehod“ byl – jak svědčí právě Klímovi zápisaky – životní „aktualitou“, přece jen nepadlo s konečnou platností Aurelio: „odcházím“. Proč se tak stalo a proč zůstal Klíma živ vysvitne pozornému čtenáři deníků jasně: uvidí, že odejít a nechat se „z hospody vyhodit“, odejít, když se „kouří z kamen“ byl jen postoj pro životní praxi, avšak že to hlavní, totiž „čin“ bylo jinde: v duchovním vypeřádání ses problémy jak praxe, tak filosofie, jež z té praxe rostla. Lze tedy „vytýkat“ Klímovi, že byl „nedůsledný“, když tak mluvil jako mluvil o sebevraždě a neprovedl ji? Když si i cedulku se sdělením „usmrouju se dobrovolně“ napsal? /Dle sdělení pí K. Lososové byl takový lístek v papírech Klímových nalezen./ V žádném případě nelze, protože odcházet když se „z kamen kouří“ je hledisko pro člověka Klímovy myslitelské velikosti svou podstatou již cizí. Klíma by se byl zastřelil, kdyby nebyl filosofem a musel by jím přestat být, kdyby se byl měl zastřelit. A to platí nejen o celku jeho filosofie a jejím vyvrcholení – ludibronšamu, vreholu „uznání vůle k životu“ nýbrž i o jejích detailech. V této souvislosti...

V této souvislosti nelze upřipomínout že slova Jakoba Burckhardta ve druhém díle jeho „Geschichte der Kulturgeschichte“ kde píše o Empedokleovi: „kdo byl srovnávacím hroty“

e putování duší, neměl ze své vále skončit život svůj a již proto je skok Kapedokláv do kráteru Etny pohádkou". Metempsychos nemohla být Klímovi již a ohledem na první z jeho „základních dispozií“, immortalitu, nikdy cizí. Fakt, že se nám v nejstarších dochovaných Klímových, dochovaných literálních výtvorech zachovala myšlenkové podivuhodné zarád básně nazvaná „Metempsychosa“, je tu jistě velmi výmluvný. Tato básně, kterou napsal Klíma v r. 1894, tedy, když mu bylo 16. let, praví:

V dnech utrpení, veselí i práce
vždy proti vůli musil myslet na to,
že vše, co duše, není změnou spjato.
Zřel duše jedny beze transformace.

A zřel je v toku věčném v čelo rvát se
v tom řiti, které děsným bolem jato;
a jedno-li z nich v propast bez dna sváto,
zřel v nové životy je sprohat hladce,
tak žalem řiti věčné duše plují

†
vždytž, z bludných vzdechů trýzně atkané
z člověka do člověka se stěhují;

ku cirkulaci odsouzeny plané
se beznadějně z těla v tělo snují...
Jách bolest šířavá již v děcko kane.

A 5. července 1915 píše Klíma Chalupnému:

„Za přítomných okolností sdá se mně Odehod směšný a nedůstojný,
- a pak ovládá mne iracionální idea: mám teď učinit ze všeho,
co jsem já a generace mých předků - a ohromným zajiště úsilím a
favorisování příznivými okolnostmi - vykonaly, mám z toho všeho
učinít jediné Nedarmo?... začít jednou, za čert ví jakých okolností,
celou tu cestu, křížovou cestu poznovu?...“-Duch. př. 59./ 16letý
„vždy proti vůli musil myslet na to“, co jej v 37 letech „ovládá
jako „iracionální idea“ skřím řiti a co je výrazem téže
psychické síly, která se sebevraždy jako „hmotného“ aktu činí
konec konců jen jednu z pohrdání hodných, jak zní to Klímovo
slovo, „bestialit“. Jak je vidno z deníků Klímových, byla pro
něho sebevražda ne předmětem velkého rozmyšlení, ale motivem k
velkému přemýšlení, rozmyšlení mocnému. Klíma převznesl sebevraždu
prožitou po její stránce „konkrétní“, „hmotné“ až k poslední
všechné, na princip metafyzický: tak to odpovídalo jeho - ne
„praktické“ situaci - ale jeho „základní dispozií“, životní
síle a myslitelské mohutnosti. Vytvořil z ní a smrti filosofii
životu. Jeho „filosofie sebevraždy“, či jak ji zval „vyšekého
činu“, je myslitelskou konsekvencí jeho ludibronismu a immortá-
lismu.

Mileš Srš mi vypravoval, že Klíma často připomínal v hovoru
zvěř Grabbeho Hannibala. Hannibal, hotov k sebevraždě jedem praví:
„Tebe nepropadlují - zachraň se!“ Turnu: „Bez tebe? avléknou
káš s tebou.“ Hannibal: „Svléknout káši?“ Turnu: „Shodíme
starou káši jako na jaře hadí a uvidíš, že někde jinde dostanem
jinou.“ Hannibal: „Ano, ze světa nevypadneme. Jmé již jednou
v něm. - Pij!“ Grabbeho Hannibal se otrávil, Grabe sám se však,
jako „všichni lidé“ dal „z hospody vyhodit“. I zde byla
básně větší „pravdy“ ale kdyby se byla stala pravdou, t. j.
kdyby byl Grabbe zemřel sebevraždou, nebyla by ta pravda ani z
daleka básní. Jako ostatně i u Schopenhauera, filosofa „popření
vále k životu“, který rovněž neodešel hrdě, ale dal se „z hos-
pody vyhodit“. A jako u Klímy. Schopenhauer, postřehnuvší v
sebevraždě akt „uznání vále k životu“ „popíral“ vůli k
životu tím, že řil a myslil, Klíma, postřehnuvší v sebevraždě
totéž a přiznáváje to, - řil rovněž a rovněž myslil. Setrval v
oblasti „básně“ a nepropadl „pravdě“, „bestialitě“ životní
reality a vyšel ze své duchovní i existenční krise jako vítěz -

duchovní i když, kamna kovit nepřestala. Hani poit se žene ode v ústech, která jsou rozdělena
pro to, co žijeme v lidosti a na předmětu mezi světy kulturní a světem animalit

a na předělu mezi světy kultury a světem animality, světem „ducha“ a světem „hmoty“ a před tím, co jmenujeme „absolutně Těžká vnější i vnitřní krize, kterou Klíma prožíval r. 1913–15, upevnila jej vnitřně asi nesmírně. „Orgiastická radost ze smrti“ ve skladbě „Thanatu“ /Vteř. a Věč./ je asi plodem těchto bojů. „Nebylo pravého postmortalisty, aeternisty, neboť nebylo pyšné metafys. Hrdosti“, tento ne již jen stoicismus, ale filosofické vítězství rostlo jistě i z vnitřních zápasů let našich deníků. Na Klímovi je veliká práva jeho „duchovnost“, to, že telik a tak mocně vnitřně žil, že „netvořil díla“ a nesumíroval filosofické systémy a knihy, že se nezamýšlel nad životem, ale že byl muž mohutných vnitřních svárů a tak sublimované války k životu, že dovedl ohtít seustředit a vskutku seustředil do míry rozhodující svou energii na svou internitu. Že dovedl z těchto interních svárů vycházet vítězně, t. j. s novými pohledy do vnitř i vně, na „sebe“ i na „Vše“ a s bohatstvím myšlenkové jistoty, jasně a lehkostí. Březina to zval „zkušeností druhého zraku“. Oblast lidského života, kterou ne bez nebezpečí nedorozumění jmenujeme „duchovní“, nezná vlastně nic kromě těchto „zkušeností“. Jímí je i filosofie Klímova. Jeho ludibriem, který je filosofií i válou k životu i filosofii „sebevraždy“, je z nejvyšších, protože vše shrnujících duchovních zkušeností, je vřetěm smyslu „básní“, protože obsahuje všechnu pravdu. Poslední odstavec „Thanaty“, bacchické ody na smrt, je v pravdě odou na život, je výrazem snad poslední dosažitelné filosofické jistoty: jistoty, že je jen Život.

Slyšme to místo:

„Thanatu, jinak Aeternitu užít v Její sladké a děsivé milestnosti! Ji nade vše, Ji jediné si zamilovat! Stále a stále k záři Jejího Božího Těla si přivoučovat! Jím svinčik tohoto nádenického živoření pozlatit, pozlatit a pak jakýmsi životem jej teprve učinit! neboť vše, co na tomto putování pouští je zlatou fatou morganou easy, Jejím je jen reflexem! jen po koupání se v smrti se žije. Skečit v náruč Její hned?... Zdálo by se to logické; ale je tisíc druhů Skeku toho a milion kombinací jejich. Je sice jen kvůli sebevraždě tento život zde; něčím dobrým, protože nadzvířecím, zůstává Sebezrození vždy: – nejen když přilíže mocná touha přitáhne do klína Bohyně, zatím co země caressuje člověka, jak jen dovede; nejen když heroismus tam vmrští; ale i když veštvou tam smečky zemských psů, ale i když vzdechný vrtech tam všeupne... Avšak, – proč spěchat? Vždy širece rozevřeny jsou lekty Královny; a rozkošnější bývá na ženu se těšit, než uvázat se v ni; však neutěče, potvora dýmantová! a ten vezdejší chlív zůstane přes kouskem Aeternitiny kůžinky, zamazaným. Není skoro ještě člověk schopný, provést Skek tak grandiozně vesele a nezakaleně, jak důstojně; stvořen dosud, aby miloval Thanatu penejvíce jen platonicky. Buďe jinsk! Nehrozí přelidnění vyššímu lidstvu, – stanocímu se jediným jásavým uraganem Sebevražd!... Dnes je sebevraždě indiference. Vykonat ji nebo ne, – obě, jako vše, stejně je lhostejné a stejně krásné. /Vteř. a Věč. 162–163/

Takové je tedy asi Klímovo vidění a prožití sebevraždy.

Pro charakteristiku tohoto období /1913–1915/ života filosofova budtež tu uvedena některá místa z jeho dosud nevydané, veřejnosti neznámé korespondence.

I. Z dopisu Dr. Em. Chalupnému ze dne 4. února 1914.
„Práce v tiskárně? Z toho teď asi mnoho nebude, již proto, že moje teď velmi častá „nepřítomnost duchem“, neschopnost assimilovat se atd. činí mne trochu nemožnou práci, vázanou na určitý čas, hlavně v koncertu a jinými lidmi; kdybych byl vysván, abych vstoupil do hudební kapely, byl bych pr. a nucen položit si podmínku, že, kdykoli se mně náhle zachce, musí být do kompozice vložena nasa...“

* třeba několik stran dlouhá... Polstování 'hodiny' ilovch, jiné také j. vyobrazení k životu

bejí! Muzikanti, typografové, lidé nejvíce tě potřebují!"
 Ne srevna tak jako oni mne potřebují já jich; jen ten je politová-
 ní hoden, kdo nemá, čeho potřebuje; více než ten, kdo něco má,
 má ten, kdo toho nepotřebuje. Nepotřebuju „žít", nestojíme to,
 epovrhnu tím teď; nedostatek schopností k tomu regrettuju stejně,
 jako nedostatek chromých tlapek, jaké má krtek, abych se mohl
 za půl minuty sahrabat celý do země. Poslední dobu stal jsem se
 paradoxním amphibiem mezi eisa transmortalitou; a myslím, že mým
 hlavním živlem je teď trans. - jako lábě vdech, - minulí doby,
 kdy jsem byl pulsem, byl-li jsem jím kdy! Telikerými svůdnostmi
 vykrádl jsem si posmrtao, tak vyvinutou mám schopnost uvěřit v
 to, veš chci věřit, že myšlenka na sebevraždičku budí ve mně
 podobné pocity, jako v zamilovaném představa milenciných nahých
 prsů, - fantem mého Thanata mohl by se mne udělat paederastra.
 Nevím, těším-li se na akt sebevraždy více, či na to „potom";
 jednou z příčin, proč zde dosud trvám, jest, že Oáchoš je pro
 mne „der ehrfürchtig geschonte Wein der Weine": Zar.-Nietzsche.
 Najednou řekl jsem si: „učiním to hned, beze všeho, jakmile tato
 děvka Vita dopustí se drze vůči mně jen jediné větší impertinence"
 - jako muž, který se helky přelal a k ní cítí pomstychtivý
 vztek: „jakmile mne, svině, ještě jednou rozlobíš, na místě
 řeknu ti, a jakou chuť! navždy vale!" - ale ona, jak v případě
 takovém bývá, jakoby divinací nějakou vedena, je teď učiněný
 anděl!.. - Nevím, proč zde ještě žiju, já stín, strašidlo,
 samfelý, revenant; nic vardejšího nemohu už teď brátí vážně -
 jaký potom smysl v dalším žití? náce monstrozního..; zdálo se mně
 kdys, že, jsa šedivým kantorem, odsousen jsem nějakou tou
 petmššilostí snu sedět na lavici mezi šletými kluky a učit se
 slabikevat: voila mé pocity! Dětský humbuk tohoto života
 podmíněn je dětsky omezeným nazíráním na vše a dětskými vírami;
 světle umrtí ihned toto podmofské zvíře; žití ve věčnosti
 nesmířitelné s žitím v animální těle, - po stopách myšlenky
 této dojdeme jedneho z důkazů, že starý sen o možnosti, by člověk
 stal se bohem, není utopií.. Biolog namítne: „tvé žití ve věčnosti,
 recte žití a rytí ve smrti, jest jen prostředkem chorebného
 psychického organismu, učinit si život snesitelným..". Zvláštní
 prostředek, který svůj cíl nutně zničí, niče všechna hlavní
 stimulantia života: víru v něj, přání, strach, starosti atd. - !

Měly dědictví nelidských snah a experimentů posledních mých let:
 vysokého tlaku, který šíří všechny mé myšlenky, - byl bych teď
 téměř šťasten: jsem-li sám s sebou, úsměv skoro neopouští mou tvář,
 - pryč jsou všechna dřívější tíže a ohnary, místo nich mír,
 jistota, volnost při myšlence: „mám místo, kde mohu každou
 chvíli přistát": Seneca, - a „teď jsem vlastní svůj pán":
 Gato Ut. Ale: „je me trouve, il est vrai, plus vivace que jamais;
 c'est bien, dommage, que je ne me souice plus de vivre":
 Chamfort. Zmizela skoro ona neurvalá životní energie, kterou dává
 člověku jen hlad, strach, penia.. Kolébám se teď s nohy, stojící
 v eismortalii, na druhé, stojící v transm., a nehýbám se z
 místa, - toť má chůze. Zvyk, setrvačnost, různé lusos ingenií
 jsou té hlavně, co mne zde dosud drží."

2. Z dopisu Dr. Em Chalupnému ze dne 13. července 1915:

„10. t. m. opustil jsem Hrad. Díky Vaší zásluze ubytoval jsem
 se prozatím v hotelu „Křes" ve Vysokanech/č.4/ - nejlacinějším
 ze všech, které jsem navštívil /80kr. denně - ta prokletá drahota
 všude! - nájezdni hostince téměř všechny zrušeny. Dosud učinil
 jsem jen málo, - jen jsem se trochu hleděl informovat - a kuríre-
 vat... Dominuje smrtelná únava a odper ke všemu; a vyjimečným
 chvílím relativní svěžesti dominují zas ony fantastické, hloupé
 a svůdné plány, které mbret Pavel, jemuž jsem se vybreptal,
 Vám vybreptal - Vskutku, sotva jsem se v Praze ocitl, hned -
 „spuckten mir durch alle Glieder die herrlichen Septembernächte"
 /dle Mefista/, kdy - echi! Ne faktum však je, že suicide, vraždy,

Alu ucker udržet
 v životě - v životě mne stokrát více než jít prožit o sluchu
 velkou hloupost
 A správně jste napal: "jde jít o první krok, pak přijde už bláznovství"

3. Z dopisu Ing. Antonínu Pavlovi ze dne 20. května 1914:

„Ovšem, per mundi ludibriositatem et absurditatem má současně i Zlata /hrdinka rukopisného románu Klímova/: „Vivant skoky, tyto mladounci, učit se chodící bratříčkové Letá, tate božskost u člověka! Jen jimi se někde dojde, v myšlení i politice. Co jest odvaha, co heroismus, co sebepřemožení, co vítězství jiného než skok? Cháší, práci nedojde se de facto nikam, jimi chodíme jen v kruhu, tretlové alepí!“
 „A nejdále de výši, a krás nezušených, doskočíme heroickým skokem „sebevraždy“ zvaným. Jej umět s velkým opovržením učiniť, toť paradoxní cíl všeho říší pozemského - i nebeského, jen proto se říjel!“

4. Z dopisu Ing. Antonínu Pavlovi ze dne 29. února 1916:

„Můj život od doby, co jsem H. opustil, je podivný a skandalosní, jako vlastně celý můj život dřívější, to mne s ním taky ještě nejvíce smiřuje. Tenkrát v létě vošel jsem s osudem v jistý pakt, jímž zavázal jsem se jemu, že pobudu ve smrtutém údolí tak dlouho, dokud on bude jistě závasky vůči mně plnit.. Nebýt tím vázán byl bych kemedií přerušil, - proč rozpřádal bych ji já, jenž vlastně nic nechci, jsa každý okamžik v cíli?...Přišel jsem do Prahy zevnějškem jako syčák, vnitřkem jako něco horšího. Ale dostal jsem z různých stran - i od vás - dosti peněz. Po celý měsíc, který jsem strávil ve svém nynějším hnězdě, nehnul jsem pratem, abych našel si zaměstnání. Mou hlavní činností bylo navštěvování jistých míst v polích, o nichž jsem Vám mluvil, v noci i ve dne, více proto ovšem, abych se vyvaloval ve vzpomínkách a náladách, než s vážnými úmysly.“

„Tělesně jsem samozřejmě zdrav; duševně spokojen; vyčkávám jen sběh jistých okolností, abych zhaal tento temný oddíl svého života. Osud totiž až do Nov. Roku obstojně dodržíval zmíněný pakt, po té však dopustil se pár hrubých nedbalostí - k mé velké radosti: jsem teď velný a nikdy bych už v podobnou smlouvu nevěšel! I se mnou je, jak se zdá, tento slepý, ale nemohu mu za to být vděčen: odsuzuje mne k roli příliš pasivní a užívá hnaných prostředků - tak se pomáhá nějakému rošťákov! Kdyby místo mne jeho svých malých důkazů přízně nechal mne najít portmonku s několika tisícičkami, spíše už se mnou dalo by se mluvit. Smějete se? myslíte: pořád o té věci mluví a pořád nic neudělá - ? Monsieur, hleďte-li na dítě, požírající cukrovinku, řekl byste, že přesyčeno jseuc nutí se do ní, - a ono zatím labuřnickky prodlužuje svůj prožitek co nejdále; jsem gourmand Sebesamaprobuzení...Pardonnez, že se o této nechutné a Vám jistě nemilé věci zase zmiňuju, - ale byl jsem k tomu nucen, abych podal k počínání svému, poněkud popsanému, aspoň malinké vysvětlení. Žiju stále ve smrti, se „životem“ si jen nevádně hraju: toť klíč k všemu. Existence to ovšem dost neslaně nemastně hermafreditní..Nejrozměji bych snad učinil, kdybych, zanechav svého flirtování s milenkou Thanetou, učinil svým cílem: dospět co nejdále v mezích tohoto života. Ale k tomu nemám chuť, - a snad ani možnost v mých infernálních chaosech, kde pojmy cíl, myšlenka, poznání, vále, síla a ostatní lidskosti nemají už zhruba smysl, - ale o tom dost dnes! -
 - Ostatně jest ještě u bohů a u mé vále, jak to skončí. -“

5. Z dopisu Ing. A. Pavlovi Ze dne 30. června 1914:

Pe celý červen samostatnávala mne nejvíce má jediná nemoc, letos silnější než kdy dříve: senový katar. Za několik dní po naší schůzce nastoupil na místo rýmy kašel, horší než ona, - pak zas rýma a tak střídá se to utěšeně - někdy zlobí to i současně - až do dnes. Pe celý červen jsem se pořádně nevyspal; svinstvo - horší fakticky, než mnohá nebezpečná i smrtící nemoc..Od 22.-26. přešel kašel následkem nošení senu na půdu, ve velmi silný

katar průdušnice dutiny - zrovna jako by se dýchací vazy svíraly - vyvíjel to nemoc, kterád jsem měl od 4. svého roku. Každý deň byl přetřesen, že nemohl jsem vyhovout exkraci, které by by

O tomto tématě – podstatě umění, hlavně slovesného – rezeptal se Klíma krátce před tím /28. října 1913/ ve svém dopise Ing. Anton Královi. Sám o sobě mistrovský kus literární kritiky, patří tento Klímův list do naší publikace nejen jako významný psychologický dokument pro Klímu let 1913/1914, ale i jako jiný významný výraz a sublimace těchto vnitřních bojů, jejichž svědectvím jsou torza Klímových deníků.

Velestěný příteli!

Omluvte podivný stavem, v němž teď stále vězím, že píšu dopis o „Rytíři Kurovi“ teprve teď. Ale promiňte i, že podám stručný úsudek o díle tom, že netroufám si vejít do podrobností jeho, jak jsem měl v létě v úmyslu. Zvědě jsem totiž mezitím od p. Pavla co vše R.K. pro Vás znamená /„více než proň Stendhalův Rouge et Noir, že byl uddlostí ve vašem životě“ atd./; na mne však neudělá dojem –: kdybych tomu, kdo taková bohatství v něm našel nebo sám do něho vložil, vykládal jeho ideový obsah, připadal bych si směšný jako chudák, jenž nabízí milionáři peněžité dary, jako muž, jenž kouzla ženy, která ho nedráždí, velebil by v tvář tomu, či láska oblila ji svou gloriolou. Připouštěje, že byl jsem snad neschopen ocenit Kurovy přednosti, jež Vás fascinovaly, kloním se přece jen k náhledu, že Vaše láska to byla, která jej jimi obdarovala; že čtli jste jej snad ve stavu, kdy duše, plná, šťastná, otevřená přetéká svou září a nutně ozlazuje jí vše vnější, kdy každý nahodilý popud vítán jí jest, by se ho zmočila jej si asimilovala, své podobanství, dítě, zreadle z něho si učinila... Dítě plné fantasie vidí v nejevdinairnější povídce krásnější dílo, více při něm cítí, než mnohý dospělý mnohdy při četbě nejnádhernějšího veledíla; zářící oko vidí v každé lucerně zářít slunce, básníkovi zdá se svět féerickým zázrakem, šťastně zamilovanému všichni lidé i věci zbožňování hodnými; když Heine, vjištěje konečně sas na německou půdu, viděl, jak vypráví, koule lejna, padající z koní, do diligence před ním zapřažených, zdály se mu v patriotickém zanícení jablky Atalantiny. Ne Hilbert, Vy asi jste básníkem rytíře Kury; ne na mně, na Vás by bylo, abyste mne do krás a hleubek jeho uvedl – Považuji R.K. za výtvar celkem pěkný i nevšední, ale nijak veliký. Má nemalé chyby: tak nesplňuje některých nadějí, jež z počátku budí, jsa nedomyšlen a roztržen; je často vlašný, malátný, rozvládný; plný ohavného moderničení; slohově chvatný, velmi konstrbatý. Přes to je to dílo seriosní, poetické, vysoce se snažící, třeba výše hledělo, než doletlo; prostě sensacechtivostí a psaní k váli psaní; namnoze jenně psychologické; je v něm pěkné prolnutí látky, dětské vzejití v ní, – tato Hilbertova – myslím – faculté maitresse. Ale právě proto není R.K. dílem vysoce uměleckým, tím méně poetickým. Jsem to Liliptutáni mezi umělci, kdož říjí zcela jen v látce: „empirické skutečnosti“, myšlenky jen pak pořádavjící, když látka je s sebou přináší; u umělců velkých je primum et unicum myšlenka, mocná, neodvratná od „skutečnosti“ svým životem říjící, a látka je jim jen prostředkem k co nejmohutnějšímu vyjádření jejímu. Hilbert, tato zcela externí, ptáčkovitá, hydrargyrická dušička, pluje zcela jen po proudu empirické reality, unášen jím, spokojeně se v něm plácáje, – a to je jeho stnost: má hlavně jen běžné, praktické „vidění“ reality, jako každý duchaplný obyčejný člověk; touží po tom, čeho nemá: po velké myšlence, která celým dílem hřmí, je provanující jako neviditelný boží duch hmotu všehomíru. – Procedura při vysokém uměleckém tvoření je tato: Umělec tento, – jako vůbec velký člověk každého druhu –, železný legislator ducha a přírodních zákonů, má vášnivě, cele jej vyplňující myšlenky; i hledí vši močí své vůle, aby všemi prostředky, jež mu svět poskytuje, vystavil ji tde očím co nejmohutnější, nejkrvavější, nejzářnější; k oči tomu shání k sobě imperatorsky všechny možné pomysly a jevy a fakta a situace a barvy a tóny, vybírá z nich souverainně, co se váli jeho bodí, napíná „skutečnost“ na Prokrustovo lože oněch tyranských, tyrannisujících myšlenek, ať třeba praská, kupí z těchto kamenů osokaných, násilněných,

hory stále větší jako Timor pyramdy z lebek, už dávno jen tou

roukoš a vítězství, podmaňování, deptání, své síly - ece ona „tváří slast“ - hromadí „efekty“ do krajnosti, nanáší barvy co nejhuštěji, - jen aby tyrannisující myšlenka zazářila zde co nejúhastěji magnesiovým, nadpřirozeným světlem - k počtu umění náleží hyperbolismus, neboť umění má expanzi do nekonečna, je síla, je gigantikon, je nevíselovitelné; jen tím, že umělec pracuje schvalně, aby myšlenku svou, samu v sobě zářnou, každým prostředkem ještě ze všech stran osvítil a rozřeřavil, nabývá velké umělecké dílo své specifické přirozené napínavosti, uchvatnosti, - co není napínavé je špatné, vlastní protiumělecké je šedivost, chabost a slabost. Umění je conquerantství, je tyranie. Nepodává nám „skutečnost“, jen ji používá, nejen používá ale i nadužívá a zneužívá; nespřádává, nezkrášluje realitu, - rozhajuje a deformuje ji; neslouží jí jako idolu, ale poroučí jí jako služce; umělec, jenž praví, že představuje nám kus reality, představuje nám jen svou hleupost; nevidíme věci, saňujeme je jen; teprve když „v nich“ zapálíme myšlenku, stanou se viditelnými jako transparentní hodiny, - samy o sobě jsoucné němé, temné - Nic: i pak vidíme pořád jen světlo, povahy věci pod ním musíme se dle odstínů jeho vlny jen dohadovat, fiktivně, jako hleubky prostoru: jediné věci jsou mínění o věcích, myšlenky jsou jediné skutečnosti, i nejnerozumnější myšlenka je skutečnost, neboť je zde, „je pravdou vše, co člověk myslí, cítí“: Sv. Čech, - „empirická“ skutečnost je jen nižší druh skutečnosti hodný jen, aby bylo ho skutečnosti vyšší jako materiálu používáno. - Onine látoví umělecké dělejí z empirické reality otrocky jen to, co se dle jejích zákonů „dělat má“, hnětou ji z pěknounké formy, upravují dle kuchafských receptů těsto její na ortodoxní buchty a nákypy; ale mohutný umělec používá např. kamená, z nichž oni jen způsobeň sečky tesají, za leule do svých děl, nábytek, který aesteticky v pokojíčcích svých rozestavují, za berrikady; jeho tyrannisující myšlenky drtí tealitu jako mohutný blesk skálu - a u Cl. Lorraina, myslím, padá večer stín stromu od výhledu k západu, u Grabbeho postaví se při výjezdu z brány Palerma kán Jindřicha VI. na zadní nohy, leknuv se obrovské postavy Aetny - dobrých tak 160km vzdálené. Nejvíce drtí evšem realitu nejvyšší druh umělce: pravý básník, tento cizinec v ní, zavítavší sem z království snu: každý ví, jaký respekt má noční sen před „pravděpodobností“. Tyrannisující myšlenka básníka „skutečnost“ nejen transfiguruje, ale totálně, přišerně defiguruje. Duhovými prismaty svých „fantasmat“, visí, ideálů, přání, - o jejích skutečnosti je nádherně tak přesvědčen, že mění se u něho vesměs ve zběsilé, maniakální fixní idey, vidí realitu děsně rozloženou, zkemolenou, metamorfesovanu k nepoznání. Podmínkou poety je vidět věci naprosto falešně. Je vždy donem Quixotem: považuje fakticky všechny krčmáře za hrabní pány, holičské laveiry za přílby Mambrinovy, lvy v klecích za nepřátely, poslané magiky, by jej attakovali; kdo nechodí v noci do lesů schvalně za tím účelem, aby tam viděl oready, ten pověsí si lyru na hřebík! Žádný básník nedovelil dosud svým vidinám, přáním a vrdm, aby satečil realitou tak, jak se slušelo a patřilo, ze strachu, by nebyl považován ze úplného blázna; hodil-li Ariostáv Orlando jednu páli roztrženého pastevce odtěkud ze středu Hispanie do atlantického, druhou do středozemního moře, byla to bagatella proti tomu, co měl udělat. Poesie je féerie, jest jen jedna básnická forma: pohádka, moderní realistní beletrista /Flaubert, Genceurtové, Tolstoj/ je jen náběh k básníku, přízemní básník, quadrupes, - ale pravý básník je pták, realistické umění je surrogatem ze poesii merkantilní době, poesie má např. s Balzacovým prachem tolik společného, kolik začarovaný zámek na skleněné hoře s článkem o vývoji českého textilního průmyslu, Zevní pravděpodobnost náleží do poesie jako do geognosie Dantovo L'Inferno. Dílo, v němž není hrubých prohrěšení proti smyslové realitě, jest jako poema odsouzene. V R.K. jich není. Není v něm ani vskutku tyrannisující myšlenky.

„Daemomicha, ustici se moc puz“ tot jin pokus o m. a ztrosko tam. Neboť myšlenka tato není dost

orgemichy Gostka s tabulí -

jen téměř nasazená na ní jako utáhlá hlava, - a z rukou mistra vyšla by padestkrát úchvatnější rozřešavená... Např. smrtě pí. Teatové nebo jak už se jmenuje, působí burleskně, ba stupidně charakter Kuráv sám je málo charakterní, - odporující si do jisté míry: z počátku budí v nás naději, že je mohutnou, tedy vyšší povahou, která nutně stojí nad mamonem, peněz leda k vyšším cílům volně užívající, jinak jich ani nevidíc; později delarvuje se v člověka penězi přese jen podmaněného, - jeho opevření jimi jest jen formou lásky k nim, jen svíjením se člověka pod zlatými pytlí pohrebeného. Hilbert, tato příjemná holčice, naložila na se svou základní myšlenkou náklad, pro něž plece jeho nevyrostly; p. Kříž pro úctyhodné břemeno neviděl patrně tělo, jež pod ním klesá. Opuště, že nebude se dále o tom šít; přec jen je to nepohodlné píše-li člověk dále, na břiše leže, napodlaze, - zvláště, není-li mu předmět nejsympathičtější. V celé knize tlí atmosféra mediokrity, nízkého snažení, v níž špatně semně dýchá; rotačním bečem všeho je zamaštěný měšec; umění, které má svým objektem něco nevznešeného, je kontradiční nonsens, jako bruslíc diamantů, jež rebil by krystaly z keshích bobků. I základní myšlenka: pamsta peněz, je něčím, pro co nemá porozumění, a nám-li jej potenciálně, nechci ho budit ze spaní. Na pedebajch věcech záleží mně tolik, kelik na poměry v obecním představenstvu v Portsmouthu; lukrativnější, než vyžálet se do této jinak dráždivé věci, je pokus se vefantasevat do pocitů feny, jež je svědkyní, jak topena jsou její štěňata. Co neleží na mých cestách, neexistuje pro mne; „ich will vieles nicht wissen“: Nietzsche; máme jíst jen , co nám chutná, dobrý, silný žaludek a mozek mají jen poměrně velmi emezný počet jídel a myšlenek, které opravdu hodně jim chutnají, - a jen takové mají požírat; mozek jednotlivce není Bumbříček, který by mohl sníst kde jakého pasáka s jehňaty, prasáka s prasaty; moderní „vše chápat, do všeho se vmyslit“, „vším umět být“ znamená nic vakutku neuchpít, v pravdě vůbec nemyslit, nebýt sám s sebou, t. j. ničím. - - - Přinášíte-li názorům mým i o jiných věcích vatřie lichotivou účast svou, jsem hotov k písenným diskusím. Nejen z přátelakých, i ze sobeckých důvodů. V člověku, zvláště tom, jemuž nebylo možno se vypovídat, žije neutlumitelný pud po sdělení svých myšlenek, zvláště vzácným lidem, kteří se o vyšší intelektualitu upřimně a čistě interessují.

Vám vučtě oddaný Ladislav Klíma. /Vrāovice 28./IO. 1913/

na víření bubnů a fvaní fanfár'' -

Zde sluší poznamenati, že dopis věnovaný „ochlupickému dni“ má v epise strojem celkem 78 stran. Je to jedna z nejmohutnějších kreseí Klímových. Bude-li zájem o klímovské publikace takový, abychom si to mohli nakladatelsky dovolit, vydáme ji přistě.

K TOMSU 6.

Praxis des V. m. v. v. p. - Vše mi ve věčnosti prospívá.

NĚKOLIK POZNÁMEK VŠEOBECNÝCH

Středem této knihy je osm listů Klímových deníků z let: 1909, 1910, 1912, 1913, 1914, 31 listů a 1917. Jsou to patrně zlemky zápisů, o kterých Klíma píše ve svém dopise Aleisu Fidlerovi dne 16. listopadu 1918: „Mezi oněmi autodafé ušlými manuscripty byly, myslím, i věci „theoretické“, traktáty, aferismy. Také snad kousky mého deníku. Nemáte je? -“ /Duchev. přát. str. 104./ Jsou vesměs psány obyčejnou tužkou na pálaršík kancelářského papíru /formátu 21:34/, po obou stranách, písmem časem dobrým drobným, velkým, místy čitelným velmi špatně, místy velmi dobře. Kdežto jiné rukopisy Klímovy, dopisy a beletrie, se vyznačují jednotností písma místy až krasopisného a velkou zevní „pořádností“, působí deníky, čtené ohvatně, často asi jen na koleně, i zevnějším svým jako něco výjimečného. Při přepisu z rukopisu Klímova bylo dbáno přesně znění originálu. Jen na několika málo místech, kde by vynechaná interpunkce ohrozila dobré porozumění kontextu, byla doplněna; jinak nebylo měněno nic. Pokud tu tedy interpunkce chybí, chyběla již v originále. Tento postup nebyl určen pedantickou akribií, ale přesvědčením, že právě ve spisech tohoto druhu patří k výrazu i vynechaná čárka či tečka. V připojeném překladu míst cizojazyčných byl učiněn pokus i o výklad. Proto v něm zřetelné zkratky byly přeloženy plynule a nebylo, až na málo jen výjimek, činěno pokusů o napodobu původního znění zkracováním českých slov.

Doplňák bibliografie uveřejněné v knihách „Filosofické listy Ladislava Klímy“ a „Duchovní přátelství“.

I. Vlastní práce L. Klímy.

Ladislav Klíma: Juvenilie. Vydal Jan Konápek. Připojeny Vzpomínky Klímova spolužáka Jana Pareubka a poznámky Jaroslava Kabeše. Vytiskl a vydal ve 106 výtiscích Jaroslav Pícka v Praze r. 1941.

II. Literatura o L. Klímovi:

Rudolf Černý: „Z letošní filosofické úrody“ Akord, 20. II. 1940 str. 68
 Josef Heyduk: „Korespondence L. Klímy“. Venkov, 31. 12. 1940.
 O. K.: „Listy umělce a myslitele“. Váhledy roč. II., č. 8. str. 487.
 Týž: „Hlasy filosofie“. Váhledy II. č. 3 str. 172.
 -kl-: „Duchovní přátelství“. Český zápas, 26. září 1940.
 Kr.: „Ztracená existence“. Nedělní list, 30. června 1940.
 Ferd. Kratina: „Z filosofovy korespondence“. Lid. noviny 30. II. 1940
 A. Kreupa: „Duchovní přátelství“. Haná, č. 203, I. srpna 1940.
 Antonín Liška: „Smysl tvorby ve filosofickém pojetí L. Klímy“. Jih, čtvrtletník pro kulturu, poezii a vědu, 1934, č. I., str. 10
 Ludvík Sweboda: „Korespondence L. Klímy“. Sec. revue roč. XI. 1940
 Dr. F. Bauer: „Myšlenky bez opory“, Národ. politika, 4. 12. 1940.
 Miloš Srb: „Dopisy L. Klímy“, Národní politika, 10. II. 1940.
 J. Popelová: „Obnažené bolesti“, Národní práce, 25. září 1940.
 A. L.: „L. Klíma Arkenum“. str. 30.
 Nedopsaná noticka: „Nová korespondence L. Klímy“. Č. slovo 26. 6. 1940
 Nedopsaná recenze: „Juvenilie L. Klímy“. Posel z Domažlic, roč. LXX, 4. 12., 22. 3. 1941.

A. L.: „L. Klíma v hnutí a spřítování“, Jih sev. 3. str. 77 1936
 Z. S.: „Zpovědi ze slupů slůvy“, Narodní obnova, 36. 29. srpna 1940

B. Pr. Boží praxe. Těmito slovy označuje Klíma duchovní aktivitu shrnutelnou v jinde jím pronesená slova: „Býti Bohem už v tomto animálním životě“, nebo „Victoria Aeterna“ nebo „Disessence“.

V „Boží praxi“ nutno spatřovat vrchol myslitelského díla a úsilí Klímove. 3.1 1916 napsal o tom Klíma O. Brezinevi: „Byl jsem n u c e n formulovat si věc nějak: absolutně komandující Vůle; ustavičný pocit mé absolutnosti; suverainní síla, Boží Síla – – Možná označit ji o tak: snaha ovládat vskutku: jen č i s t e u vůli a rozumem celou svou mysl; – „ale tuto sebeovládací snahu mají přemnozí“, – namítne se; dobře, ale u nich je pouze speciálním případem jejich instinktivního života: vůle jejich, vůle jejich jsou zdravě jen součástí jejich instinktů, zcela v jejich proudě, zasáhne jen tu a tam vně, modifikuje, je kormidlující, brzdící; u nás se však „čistá“ vůle od samospasitelné instinktivní zcela oděrala a chce ji ovládat bezpodmínečně. – Snad byla tendence tato jen společnou snahou po jistotě, cíli, pevném rotačním bodě; já však cítil jsem příliš živě, že skutečné dosažení jistoty a pevnosti převážně je nutně pocitem své nepodmíněnosti, dovršenosti, – toute efflorescencí světa, Božím stavem, „Sebeobjetím“. Treiben – jinde praví Klíma „aviní trajbování“ – běžná shánka životní. S. j. v. – Svět jako vědomí a nic, první kniha Klímove, vydána 1904, po druhé 1928. Zahr. Epik. – časopis Zahrad Epikurevs. Chal., Fiedler – Dr. E. Chalupný, Fidler, přátelé Klímove. /An. Val. – Animus valet. S. – pravděpodobně zkratka hesla Signum. Při svém „praktikování“ filosofie používal Klíma určitých „parolí“, jimiž si vyvolával řádenci duchovní stavy. 2.2 1922 psal Klíma jednomu z přátel o své „praxi“: Seustředění se v j e d n e m slově, vyjadřující myšlenku myšlenek stav stavů: Jsem N a p r o s t ý t e , čemu se říká Bůh, t. j. superlativ všech superlativů; nemyslitelné slověku v celém dosahu a rozsahu, ale velmi značně tušitelné; scházejí slova: Největší, Nejvyšší, Nejlepší, Nejsnádnější – všechno nic proti tomu Tušení... „A o tomto „jednom slově“ šteme v téměř dopisu: „One slovo nesmí být žádné běžné lidské; jinak – otrava! Nazveme si je zde, namátkou, třeba Vigedasi /zkratka V./. V ě v něm obsaženo: „netoliko“, co patří k filosofické praxi, ale vůbec V ě e . V. je mikrokosmos. Kde by dovedl stále si vyslovovat a spojevat s ním intenzivní ideu, nepotřeboval by nic víc: byl by stále, pokud u člověka tak možno, Bohem – třeba ovšem Deus minoris gentis. Je to prozatím nemožno. Nutno tomuto Slovu bližším systémem napomáhat.“

V. Aet., Victoria Aeterna. Klíma píše v dopisu témuž adresátu z konce roku 1916: „Vše přemáhající síla“. Victoria Aeterna /totož vlastně, co Boží Vůle; Boží Všemoc, místo těchto theologických přehroceníh slov používám raději termínu V. Aet.; je to krátce můj nejmilejší název pro B o h a / / v nejryzejším svém stavu zahrnuje v sobě absolutní vítězství v ě u d e v k a ž d é m s m y s l u / vedle toho ovšem i a b s o l u t n í podléhání – viz passus o křeči světla. /”

/vydal Jaroslav Pícka v Praze roku 1937)

Konečně třeba se vzbudit! V souladu s B. Pr.! Vše znamená u nás a se zcela jiného než kde jinde, - ale B. Pr. - to je to! najde jakby měla. ZÍTŘEK A POZEJTŘEK /15, 16 - Havel/ MUSÍ se stát historickým Alk. - první - ale Činnost pravá, radostná, chytrá, - stejně vnitř, jako vnějš, - sebepřemáhání - odvaha - vůle k trpění - skoky atd. musí to - /tato dvě slova přeškrtnuta/ druhé... Musí překonat překážky - velké ovšem - ale, jako vždy, ilusivní. Dnes ještě poshování, k vůli spaní, ale zítra už z velké, pozitivní z největší části neúprosnost!

Osobní, nížeji praktické. 9.I. 1925.

Psát c h y t ř e - činit rosumně, nové věci - být versus se i paissimus co nejrosuměji co nejprávníšším, - dbát zdraví obojího druhu. Být pomalý; bezstarostný
Zítra: 1/o škole 2/Myslet vůbec de scribendis /co nejchytřeji z gruntu/. 3/Energie v nutných pracích 4/Myslet jednat - o tom, co vůbec činit ke zlepšení hmatné situace 5/Zření k An. Val. 6/Myslet o mém o í l i v á b e o atd. 7/Pití omezit co nejvíce - A dnes už si jen hrát; zítra práce - a dále, dále - ale hravá rosumná práce -

10.I Co dělat nyní? Sbědā, /uspořádání docíleno ke 2hodině před Ponemk. úřadem./ 1/ B - celý system - vládnout; pod tím d f í v e n i z s i. 2/Škola 3/Myslet o jiných nejasnějších themech. 4/D a l e š i t é praktické /peníze/ zas a větší energii /nečitelná zkratka/ hl. vyhledávat - používat každé příležitosti - jednat; a umění se líbit a impenovat. 5/Stálá energie v každochvilkovém - práce i „Treiben“ - přemáhání lenosti. 6/An. Val. 7/Alk. - co nejméně - větší právnost než kdy dříve. A pak vyšší: 8/Shrnutí v j e d n o zabývat se postupně, intenzivně, koncentrovaně jedním po druhém! Nejbližší proposita /4 a tři čtvrtě hod./ 1/ŠKOLA 2/Používat příležitostí - a Menschen - Umgang..

28.I Které články do nové knihy? I/Vše, co v Tribuně a Č.S. II. I. Rukopisy v Trib-neuveřejněné. II/Thanata. 3/Israel. 4/ 2články Kríževi. 5/Bláha. 6/Aischilos. 7/Různé maličkosti, - rychle spořádatelné. 8/Článek o sokratstvu. 9/Snad něco z dopisů. 10/vše možné. - Věnovat se tomu silně. Opozdi se to. Junstím mezi tím a vydáním S.j.v. - Hlavní práce teď. Peníze nutny; proto S.j.v. - nejdříve. Energie ve vyjednávání. Nepití!... Č i n n o s t, č i n n o s t! Toť teď parole! - Článek o českém národu. V á b e o! Lapidárně! - Visíme dohromady jen vedlejšími, elementárními okolnostmi, - ne myšlenkou. Vzhledem k tomu naše existence nutně jen prostřední, jen vytlučení se. /Mluvit o realismu atd./, /- útek na celou dnešní českou věc - vytýčit S.Čecha proti tomu - vynadat modernismu. Filosofické hledisko při tom: modern und schlecht. - Vůde se naráží - vytištěno to může být! Snít o tom přistří dny!/.

2.3 Dnes pole-zítra plná právní praxe! Ale závazně. Bez přinucení! Konečně jednou! Největší energie. Dnes příprava na celé čáře! Zítra Dies Martis. Rázem vatát, krátký pohyb - snění atd. - pak neúprosňá činnost. A l k. - hlavní! Nenechat jej zcela, ale silně omezit! A i přistří dny! A dále! A bez trpění to nejde! Co blíže? Myslet z tra co nejvíce o českém problému. Číst P. - myslet o něm. Co nejvíce drobných prací. Navštívit večer Kod.; rozvrh nové knihy. Myslet mnoho o energii. V alk. velké sebepřem. - trpění i. V jednotlivostech co největší rozhodovací energie! sebepřemáhající /460K zústat/! Vůbec: činnost víc než snění. - N a p ě t í v á l e - stále! To čemu jsem /slovo „fíkal“ škrtnuto/ dal parole „Energie“! Boží Pr. do pozadí, t.j. stále napětí budíž teď její hlavní projev! Ted nebo nikdy - H a u p s e h l a c h t! Podmínky příznivé. - záleží j e n n a m n ě! Stav subjektivní, špatný, alk. straší děsně, - ale - právě proto - přes to! A všechna právní ať vzniknou před zákonem!

9.3 **X** I/Alk. 2/Jakékoliv drobné práce. 3/Myslit zatím co nejvíce^{2.}
O Tr. 4/Co nejvíce sebezpřemáhání - myslet o tom a jednat -
nejpřísněji, nejnezvykleji důsledně! Silná, rozhodná rozhodování
v praktickém!

10.3 Deset velké úspěchy. Ale alk. vládně silně. Důležitost:
Co nejstálější ovik v I/sebezpřemáhání. 2/Rozhodování se.
3/Neúspěšného dosahování. 4/Stálosti. 5/Statečnosti. 6/Účelnosti,
rozumnosti. 7/Napětí vále vůbec.

16.3 Od Seilné úsilí - je to těžké, - od z i t f k a , úterý ta
nejseilnější opatrná, a přece opatrností často epovrhující
- disciplína - na celé čáře - především alk.!

ÚRKY, 17.3

Nejdůležitější teď. I/Vydání nové knihy. 2/vyd. S. jvan. 3/Hannib.^{al}
Hlavně první: co tam dát? I/Trib. 2/Čes. Slovo /Žit./ 3/To co
mně K. vrátil - v tom i Than. 4/Israel. 5/Konfese. 6/Aforismy
/do Tr. dané/ 7/Sokol. 8/Snad z dopisů. 9/Rozvoj snad.-
10/Friedrich. 11/Snad ona novella /ztracená/ o Egenovi?/
12/ O jídle. 13/Rychle sebrané aforismy. 14/2dílky o češích.
15/Různé ještě, než nepřicházím. 16/Něco nového, ještě na kvap
sebraného /aforisticky - snad Fiedler teď.../

21.3 Jaro. Obrat! Uděláno velmi mnoho - vzhledem k okolnostem.
Náhlá večeř - následkem Vále - skoro sluneční - ZÍTRA přitužit.
Dnes Josefská oslava - zkusilo to trochu mé propozice. Jinak -
ze všeho něco uděláno - ste mých vítězství NOVÁ KNIHA: Projít
m a n u s k r i p t y - co kde - bez všeho, jako aforismy.
- Dále: dopisy - snad také - ale nerad. Tenor: Žurnalistická
philosophica - Udělat senzací k tomu...A co všechno z románů.
S e k e l - Prohlíšet - Aktivita - Blouběji - ve střízlivém,
aktivním stavu. - Fritz: první část rychle oddělat! Bomba za
bomby - nejen historica, - i personalia a psychologica!
To nejlapidárnější, co bylo napsáno, - - ideál!

24.3 Co do knihy? I/Něco z dopisů? 2/Něco z románů? /Fiedler/
3/Bude-li čas, revise rukopisů, - a rychle to vhodné, - třeba ve
formě hodně aforistické. Vše by šlo, - „bez“
alkoholu a s dobrým počasím.

25.3 Beznam /definit/: I/Trib. 2/Čes. Sl. 3/Snad Pr. L. 4/Snad
Zahr. Epik. V Snad Rozvoj /Po smrti/. - To vše uveřejněno.
Neuveřejněno: I/Trib.: Cerem. při jídle. - To, co mně K. vrátil
/i Thanata/. - Sentence. - Israel. 2/Bláha. 3/Nové sentence.
4/Z dopisů /Dost/. 5/Z románů /Toto oboje-/ /nečitelné slovo/
/Fiedl./ /Jinak o tom třeba mnoho myslet, residovat/. 6/Revise
rukopisů a poznámek - eventuelně z toho, bude-li čas, nové věci -
aforisticky. 7/A patrně ještě něco zcela nového. Myslet na to, -
ale to by už stačilo. - A předmluva a krátký, elegantní epilog.

11.4 /Bílá Sebesta/ Od všeho konečně největší přínos! Fiat!
Velmi dobré úspěchy; až dnes únava ohromná. Hlavní: stále:
v i t ě z i t j e n ! vše ostatní jen podroba. Dnes v podvečeř,
jako asi před 12roky, na Albertově. Krásné, skoro horké počasí;
a mrazení. - Teď o Vltavě Chal. - a o něm. Vše nejatručnější,
nejhutnější, nejlapidárnější! -: I/Poesie /subtil. analysovat
kouzlo - filosoficky... 2/Básně; o Chal. mnohosti - i básník.
3/Instrukt: v oboru Vltavy - přírodověd., politickém. 4/Děsné
prolnutí látky. 5/Krásná synth. umění vědy, filosof. A. j. a. j.
/ II. / CH. vůbec. To přistě -

14.4 Velikonoce, zcela bez peněz. alkoh. minim.: 4dny už to -
teď jde na pátý průměrně pět piv a 1/9 rumu. Trpěná, bojovná,
vítězno. Počasí krásné, denně celé odpoč. výlety do přírody
i do Prahy. Teď - jen vytrvat, nepřepínat - chytře vše! Rozhodná
bitva! - - Quid scribendum? V h o d n á , - o s t r á a l e
n e z á v a d n á T H E M A T A ! P r v n í p o d m í n k a
- Je-li thema nezávadné, možná si velmi mnoho dovolit nem-li -

4.5 Preposita dost dobře zachovávána; až - z části - na hlavní punkt. Ale ZÍTŘEK M U S Í znamenat, více než loni, velký obrat! Vše k tomu cíli! Z D E hlavní meditace! - Co dělat? - :

1/Po probuzení -/zítra/ - bráti te p ř í s n ě - vstát - a aspoň 5 minut - to nejvyšší. Pak odpočinek. Ne déle než hodinu.

X z 30 procent emezit. Pak vstát - nejvyšší dispozice /škrtnuté slovo „rozk.“ / - rozhodnutí a rozkazy! / 1 snění ovšem/. Pak zas odpočinek - a ostatní ponechat zítřejším dispozicím. Ale odpoledne - jistě - práce doma /skříň/. A před 6hod. - slavnostní chvíle... A alk. buď žádný nebo velmi málo - a tout prix!

2/Po té - alk. dlouho na minimum. Příroda víc než hospoda.

3/Malé práce s co /...../ energií.

4/Rozhodnutí /Plán/ jak ... s lidmi, s mou situací vůbec. -

Zde už teď - /Psaní účelné..../ A nejvíce styku - a účelnost -/...../ Podmínky /Stálá praktic energie/ Myslet o všech možnostech.

5/ /...../ Psát!

6/ An. val.

7/

8/ De vi cogitare saepe et saepe.

9/ Vera cognitio, kde jen možno teď.

10/ Naše všim ovšem - S.

/Od bodu 3. až do bodu 10. velmi špatně čitelné, zcela nečitelná místa vyteškována. Terse zápisu, u kterého chybí předešlý list/ : hodnutí. Držet se jen V. Aet. ! Snad po několika dnech bude její subspecies! Co nejv. s n praktikovatelná. Teď jen velmi r a d i k a l n ě p r a k t i k o v a t V. A e t. ! Vše ostatní jen jednotlivostí.... Hlavní zůstává A I !

II.4 /Bílá Sabota/ Vše má prakt. filosofické se nádherně daří, vždy vlastně, jena energií a napětím Všechno - celkem dobré.

2.6 Od 25.5 konečně rozkázán velký obrat! A jde to dobře, Nové procedury. Stav vnitřní i zevní příznivý. Kupředu!

/Volný list, vytržený z tohoto zápisníku/ :

2.6 1925 H l a v n í ž i v o t n í b o d y n ě k t e r ě, s n i m i ž d o s u d n e v y u š t o v á n e

/Dáležité, je to teď poslední nový bod mého programu/

Jak vyvolat rychle a jistě lepší náladu?

„Signum“

Fistegalmie

Skutečné dohledání cíle. Tajemství úspěchu.

Jak svítěžit nad alkoh.?

Jaký má být styl?

-/Další volný list, vytržený z tohoto zápisníku/ :

Nepracuji! je první příkaz pro velké lidi! Smutek je hudba utrpení, diktovaná pudem sebezachování, jako šílenství a j. /Co? slibné/ Obyčejný člověk zná vyjimečně vyšší stavy; ale to je jeho propriete, že hledí na ně, sotva chvíle jejich přešla, jako na cizí element sobě - zapomenout - a daří se mu to. Vskutku velký sestává skoro z nich, a to je jeho propleta, že hledí na vyjimečně nízké stavy zapomenout: nepatří do jeho domácnosti. Ale přehání to někdy, - a může si tím podtrhnout pádu pod nohama: ta je konečně u „člověka“ pořád bláto a hnůj.

/Na jedné straně zápisníku čteme tuto poznámku o útratě/ :

F.Pučalka 4.12 1925

Spiv	10,40	1/4rumu	6.
3pizeňské	6. -7	2piva	2,60
1 sedovka	1.	2piva	2,60
4 chleby	1.	1/4rumu	6.
1/4rumu	6.	3piva	3,90
1pivo	1,30	3piva	4,20
1/4rumu	6.	1 chléb	-30

Stránky z Klímeva deníku, které tu vydáváme, zachycují, nejen jeho boje myšlenkové, ale i boje lidské. Obsahem jejich je především boj vnitřní – leš nikoli již boj o dočlenění jasna myšlenkového – v tomto směru bylo vítězství již za Klímem a nyní mu šlo už jen o udržení resp. o udržování jeho výsledků. „Boží praxe“ jak ji známe z jeho filosofických listů i z tištěných prací, je tu již hotovým předmětem filosofovy praxe životní – o šlo v tomto období Klímeva života především, byly boje s jinými „démony“, krusáckými jej jako člověka: kromě úsilí vpravět se do „občanského

života a úsilí o dosažení zdraví tělesného jsme tu svědky zoufalého Klímeva boje s démonem alkoholu. „Být versus se ipsi-
sum se nejrozumější co nejprávnější – dbát zdraví obojího druhu“ je ovšem „parole“, odporující postoj, který filosof zaujímá k těmto věcem – i k alkoholu – ve svém, právě námi vydaném „vlastním životopisu“. I parole „Činnost, činnost!“ i „Největší energie!“ se zdají být v rozporu s ideologií otitele Bedřicha Velikého a Napoleona: muž, který psal vzrušující stránky tohoto zápisníku, člověk, který povýšil válí na mocnost metafysickau, ale zároveň i muž, který trpěl svými vnitřními démony, jež ve svých odích časem proměňoval ve své dobré duchy /viz. na příklad, co ve svém životopise píše o alkoholu/, stojí tu před námi ve své lidskosti nahý, ale s nimbem duchovního hrdiny a jasnou úsilí přímo světského. Ty řady skratek a očíslovaných deních programů, které tu před námi defilují, jsou znamením jisté nemalých duševních strastí a křečí, jež jsou právě tím, že jejich posledním smyslem bylo dosažení vítězství vnitřního – „Boží praxe“. „Victoriae aeternae“ – , tím že to byly záznamy extatikovy, dostávají zcela jinou perspektivu a zcela jiný smysl, než aby byly jen dokumenty zcela běžného utrpení a běžného usilování. A tak jsou i ty poznámky o penězích, utrácených více za rum a pivo než za jídle či dokonce za „hodnoty vyšší“, jak by řekl filistr/šosák/, nikoli dokumenty o neutěšeném životě „prokletého básníka“, nýbrž margináliemi, psanými na okraj vysokého duchovního zápasu.

„Nová kniha“, o které je v těchto denících řeč, je „Větna věčnost“, vydaná v roce 1927. Klíma potřeba zaznamenat si věci o kterých či podobných my toliko přemýšlíme, zanechala nám tu tedy dokument literárně historický i literárně psychologický. Tento deník byl psán do jednoduchého trhacího bloku asi o 60 listech osmerkového formátu. Dochoval se bez desek, je propocený a ušpiněný, jak byl nošen v kapse. Většina listů je prázdná a hlavní část zápisů je napsána na posledních šest listech a även volných stranách. Poslední stránka je – všecko je psáno čitelně částečně, částečně obyčejnou tužkou a částečně inkoustovou tužkou – rozmanitá a nečitelná.

V Klímevých zápiscích nacházíme často poznámky o útratě a stavu jeho pokladny, s výslovným vytknutím, že kdy má s penězi vystačit, na příklad:

I pivo	1,30
I houska	0,30
I pivo	—1,30—
	2,90

nebo do 12.12 69K. Takový obšírnější „účet“ je již otiskem – ovšem ne pro sensaci hlupákům, jako doklad, který osvětluje tragický boj myslitelův s knutou alkoholu a – snad i jeho prohru v něm.

Asi za Dva roky, dne 4. ledna 1928 přichází Klíma do Vinohradské nemocnice, kde umírá dne 19. dubna 1928 na

tuberculosis pulmonum destructiva.